

**AZ  
ÁDÁM JENŐ ÁLTALÁNOS  
ISKOLA**

**PEDAGÓGIAI  
PROGRAMJA**

**2008.**

## Tartalomjegyzék

|                                                                                                                             |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. ALAPVETÉSEK .....</b>                                                                                                 | <b>3</b>  |
| 1.1. NEVELŐTESTÜLETÜNK PEDAGÓGIAI HITVALLÁSA: .....                                                                         | 3         |
| 1.2. ISKOLAKONCEPCIÓNK .....                                                                                                | 4         |
| 1.3. ALAPÉRTÉKEINK .....                                                                                                    | 4         |
| 1.4. CÉLJAINK: .....                                                                                                        | 5         |
| <b>2. AZ ISKOLA BEMUTATÁSA.....</b>                                                                                         | <b>5</b>  |
| 2.1. AZ ISKOLA ADATAI ÉS JOGI STÁTUSZA.....                                                                                 | 5         |
| 2.2. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA .....                                                                                          | 7         |
| 2.3. AZ ISKOLA OKTATÁSI KÍNÁLATA .....                                                                                      | 9         |
| 2.3.1. Általános képzések.....                                                                                              | 9         |
| 2.3.2. Emelt szintű képzések.....                                                                                           | 9         |
| 2.3.3. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása.....                                                               | 10        |
| 2.4. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI.....                                                                 | 11        |
| <b>3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA .....</b>                                                                                | <b>12</b> |
| 3.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI,<br>ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI .....           | 12        |
| 3.1.1. Alapelveink .....                                                                                                    | 12        |
| 3.1.2. Céljaink .....                                                                                                       | 14        |
| 3.1.3. Feladataink.....                                                                                                     | 15        |
| 3.1.4. Eszközök, eljárások.....                                                                                             | 16        |
| 3.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK .....                                                       | 16        |
| 3.3. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....                                                                        | 18        |
| 3.3.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak.....<br>megvalósítását szolgáló szervezeti formák ..... | 19        |
| 3.4. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK .....                                  | 22        |
| 3.5. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK .....                                                            | 22        |
| 3.5.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása .....                                                            | 22        |
| 3.6. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....                                                       | 25        |
| 3.7. PÁLYAORIENTÁCIÓS TEVÉKENYSÉG .....                                                                                     | 26        |
| 3.8. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK .....                                                             | 27        |
| 3.9. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI, AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS<br>TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI ..... | 29        |
| 3.10. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA .....                                                                            | 30        |
| 3.10.1. Mindennapos testedzés .....                                                                                         | 34        |
| 3.10.2. A tanulók fizikai állapotának mérése.....                                                                           | 35        |
| 3.11. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA .....                                                                         | 36        |
| 3.12. A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK .....                                                              | 43        |

|                                                                                                                                                              |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 3.13. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ<br>ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE .....                                 | 46        |
| <b>4. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE .....</b>                                                                                                                     | <b>49</b> |
| 4.1. A NAT BELÉPÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE .....                                                                                                                       | 49        |
| 4.2. 243/2003-AS NEMZETI ALAPTANTERV ÉS ENNEK 202/2007-ES TÖRVÉNYI VÁLTOZÁSAI .....                                                                          | 50        |
| 4.2.1. A nem szakrendszerű oktatás törvényi szabályozása .....                                                                                               | 50        |
| 4.2.2. A nem szakrendszerű nevelés-oktatás kiterjesztése az 5-6. osztályra .....                                                                             | 51        |
| 4.3. A NEM SZAKRENDSZERTŐ OKTATÁS MEGVALÓSÍTÁSA AZ INTÉZMÉNYÜNKBEN .....                                                                                     | 52        |
| 4.3.1. Legfontosabb fejlesztési céljaink, feladataink .....                                                                                                  | 52        |
| 4.3.2. Nem szakrendszerű oktatásban résztvevő pedagógusok és szakképzettségek: .....                                                                         | 53        |
| 4.3.3. Kiemelt fejlesztési igények, készség-képesség területei a 10-12 éves .....                                                                            | 53        |
| korú tanulók vonatkozásában az alábbiak: .....                                                                                                               | 53        |
| 4.3.4. Az oktatásszervezésnél az alábbi területek kapnak kiemelt figyelmet: .....                                                                            | 54        |
| 4.3.5. A nem szakrendszerű oktatás főbb műveltségi területei: .....                                                                                          | 54        |
| 4.3.6. A nem szakrendszerű oktatás időkeretei: .....                                                                                                         | 55        |
| 4.4. AZ ETNIKAI KISEBBSÉGHEZ TARTOZÓ CIGÁNYOK TÖRTÉNELMÉNEK, FÖLDRAJZÁNAK, KULTÚRÁJÁNAK ÉS<br>HAGYOMÁNYAINAK MEGISMERTETÉSÉVEL KAPCSOLATOS TENNYALÓINK ..... | 55        |
| 4.4.1. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről .....                                                                                       | 56        |
| 4.4.2. Helyi, regionális és országos támogatások megszerzésének ösztönzése .....                                                                             | 56        |
| 4.5. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS A TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK<br>ELVEL .....                                                       | 56        |
| 4.6. A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI .....                                                                                                            | 57        |
| 4.7. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE ..                                                                   | 59        |
| 4.7.1. A nevelő-oktató munka ellenőrzése .....                                                                                                               | 59        |
| 4.7.2. A nevelő-oktató munka ellenőrzésére szolgáló mérések .....                                                                                            | 61        |
| 4.7.3. Az iskola értékelési rendszere .....                                                                                                                  | 61        |
| 4.7.4. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének .....                                                                                 | 70        |
| követelményei és formái .....                                                                                                                                | 70        |
| <b>5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK .....</b>                                                                                                                           | <b>75</b> |
| <b>6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA .....</b>                                                                                               | <b>76</b> |

## MELLÉKLETEK

# 1. Alapvetések

## 1.1. Nevelőtestületünk pedagógiai hitvallása:

(Dorothy Law Holt: "Egy élet a kezében")

"Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,  
Megtanulnak *tűrelmesnek* lenni.  
Ha a gyerekek bátorítva élnek,  
Megtanulnak *bízni*.  
Ha a gyerekek dicsérve élnek,  
Megtanulják *megbecsülve* érezni magukat.  
Ha a gyerekek méltányosságban élnek,  
Megtanulják az *igazságosságot*.  
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,  
Megtanulnak *hittel* élni.  
Ha a gyerekek megerősítve élnek,  
Megtanulják magukat *szeretni*.  
Ha a gyerekek elfogadva, barátságban élnek,  
Megtanulják megtanulni a *szeretetet* a világban."

A legszebb, legfelemelőbb hivatás: *az ember szolgálata*. S ha az ember még fiatal, kiszolgáltatott gyermek, e *hivatás* még nagyobb felelősséget ró választójára. A *pedagógus*, az iskola hatása ugyanis *emberi sorsokat* befolyásol, dönt el. Mindezek tudatában alakítjuk, jobbítjuk iskolánk pedagógiai rendszerét, formáljuk *iskolai kultúránkat*. Nehéz időket éltünk és élünk meg ma is, hisz *gyermek- és emberközpontú törekvéseinket* az iskolán kívüli világ nem mindig fogadja megértéssel. Nehéz tudomásul venni a *közös munkánk* eredményességét és a pedagógusok létfeltételeit is veszélyeztető anyagi gondokat, s az *ifjúság jövőjét* fenyegető szakmai hibákat. Talán mindezeket ellensúlyozzák *törekvéseink*, hogy iskolánk belső világa - *erkölcsi értékrendünknek* megfelelően - *gyermekközpontú* legyen, hogy *egymás elfogadására, megbecsülésére, szeretetére* épüljön.

## 1.2. Iskolakoncepciónk

Iskolakoncepciónk vezérfonala a **humánium**, minden fázisában arra törekszünk, hogy a gyermek optimális **személyiségfejlődését** szolgáló emberi **esélyegyenlőségen** alapuló képzési rendszert dolgozzunk ki, s folyamatosan jobbítsuk azt. Konceptiónk klasszikus **emberi értékekre** épül, de **modern életközi normatívákat** is közvetít. Megalkotója egy olyan **elkötelezett, hivatásszerető, szakmailag jól felkészült tanári testület**, amelynek **hitvallása** ez, s töretlenül fáradozik a **megvalósításán**. A külső tényezők: **társadalmi folyamatok, oktatáspolitikai változások, önkormányzati hozzáállás** stb. csupán a keretet, a mozgásteret határozzák meg. Iskolavezetésünk gondoskodik a **külső lehetőségek** maximális kihasználásáról, biztosítja a **belső erőforrások** mozgósítását, optimális **kiaknázását**. **Iskolafilozófiánk** kiindulópontja, vezérlője a **gyermek**, hisz iskolánk szintjén minden őerte történik. Aktív részese és alakítója a **szülő**, aki a nevelés, a **gyermeki személyiség fejlődésének** a folyamatában a legfontosabb szerepet játssza, s a legnagyobb felelősséget viseli. Az iskola a szülő partnere ebben a folyamatban, a **tudásgyarapítással** is a **személyiségformálás** lehetőségeit szolgálva és gazdagítva. Közös munkánk csak úgy lehet eredményes, ha az **"iskolahasználók"** köre: a **diákok**, a **szülők** és a **pedagógusok** együttműködve, közös erkölcsi alapvetéssel, mindannyiunk **megelégedésére** élnek és dolgoznak együtt.

## 1.3. Alapértékeink

Pedagógiai programunk alapja egy olyan **értékrend**, amelynek megfogalmazása - s egyben tudatosítása - **közös munkánk eredménye**.

**Alapértékeknek** tekintjük a következőket:

- gyermekközpontúság,
- nyitottság, korszerűség,
- klasszikus értékek közvetítése a műveltség és az erkölcs területén,
- képességek szerinti fejlesztés (a szervezeti lehetőségeken belül),
- a kultúra, a mindennapokban,
- humán szocializáció,
- tudatos életvitel,

- harmonikus személyiségfejlesztés,
- hagyományteremtés és őrzés,
- nemzeti öntudat,
- élő kapcsolat Európával.

#### 1.4. Céljaink:

- A négy intézmény nevelőtestülete **összhangban, egyetértésben** munkálkodjon.
- A megszerzett **tapasztalatokat, módszertani kultúránkat** a gyermekek érdekében hatékonyan alkalmazni tudjuk.
- Olyan iskolát teremtsünk, melyben a tanulók **kibontakoztathatják képességeiket, alkalmazható tudást** szerezhetnek, hogy esélyük legyen a **továbbhaladásra**.
- Az **általános emberi értékek** közvetítése. **Elfogadó, szeretetteljes légkör** biztosítása, gyermekközpontúság.

## 2. Az iskola bemutatása

### 2.1. Az iskola adatai és jogi státusza

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Az intézmény neve:</b>             | <b>Ádám Jenő Általános Iskola</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Székhelye:</b>                     | 3700 Kazincbarcika, Mikszáth Kálmán út 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Típusa:</b>                        | általános iskola                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Tagiskolák:</b>                    | <p>Ádám Jenő Általános Iskola</p> <p><b>Dózsa György Tagiskola</b></p> <p>3700 Kazincbarcika, Dózsa György út 39.</p> <p>Ádám Jenő Általános Iskola</p> <p><b>Herman Ottó Tagiskola</b></p> <p>3700 Kazincbarcika, Alsóvárosi krt. 39/a</p> <p>Ádám Jenő Általános Iskola</p> <p><b>Gárdonyi Géza Tagiskola</b></p> <p>3731 Szuhakálló, Bajcsy-Zs. Endre út 47.</p> |
| <b>Az alapító szerv neve és címe:</b> | Kazincbarcika Város Önkormányzata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Az alapítás ideje:</b>             | 2007.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                      |                                                                                                                                         |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Fenntartó szerv neve és címe:</b> | Kazincbarcika Város Önkormányzata<br>3700 Kazincbarcika, Fő tér 4.<br>Szuhakálló Község Önkormányzata<br>3731 Szuhakálló, Kossuth út 7. |
| <b>Az intézmény jogállása:</b>       | Önálló jogi személy                                                                                                                     |
| <b>Működési területe:</b>            | Kazincbarcika város és Szuhakálló település                                                                                             |
| <b>Évfolyamok száma:</b>             | 1-8.                                                                                                                                    |
| <b>Az intézmény feladata:</b>        | Alapfokú nevelés-oktatás biztosítása                                                                                                    |

Az *iskola feladata* biztosítani az *alapfokú nevelést-oktatást*, a tanuló érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően *felkészíteni a tanulót* a középiskolai, illetve a szakiskolai *továbbtanulásra*, valamint *a társadalomba való beilleszkedésre* a képviselőtestület által jóváhagyott pedagógiai programjának megfelelően. A pedagógiai program az alapító okirat mellékletét képezi.

Az iskola a tanulók *érdeklődése, igénye* szerint *nem kötelező tanórai foglalkozásokat* szervez, *felzárkóztatást, fejlesztést, tehetséggondozást* kiegészítő ismeretek átadása céljából. Részt vesz a *sajátos nevelési igényű* tanulók *integrált nevelésében, oktatásában*.

Az iskola fokozott figyelmet fordít a *veszélyeztetett tanulókkal* való foglalkozásra.

A szülők igénye alapján *napközis és tanulószobai foglalkozásokat* szervez.

Az iskola a tanuló *szociális helyzetéből* és fejlettségéből eredő *hátrányának* ellensúlyozása céljából *képesség-kibontakoztató* és *integrációs* felkészítést szervez.

Egész napos *iskolaotthonos* osztályt működtet.

Az *etnikai kisebbséghez* tartozó tanulók felzárkóztató foglalkoztatása *integrált* iskolai nevelése-oktatása, *kis létszámú* osztályokban történik.

#### **Kiegészítő tevékenysége:**

Az iskola *felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató*, speciális ismereteket adó felkészítő, valamint a *szabadidő hasznos eltöltését* szolgáló foglalkozásokat szervez. *Tanórán kívüli* foglalkozás keretében *szakkört, tanulmányi versenyeket, iskolai sportkört*, iskolák közötti *versenyeket, bajnokságokat* tart.

## 2.2. Az intézmény bemutatása

Intézményünk az *Ádám Jenő Általános Iskola* 2007. július 1-jén négy nagy múltú *intézmény összevonásával* alakult.

Intézményünk négy épületben működik.

Kazincbarcikán, a székhely intézmény az *Ádám Jenő Általános Iskola*, a *Dózsa György Tagiskola* és a *Herman Ottó Tagiskola*. Szuhakállóban a *Gárdonyi Géza Tagiskola*.

A tagiskolákat a *tagintézmény-vezetők* irányítják.

A négy intézmény munkáját az *igazgató* és az *általános igazgatóhelyettes* koordinálja. Mindhárom városi intézményünk *aulás iskola*, mely a közösségi programjaink kedvelt színhelye. Tantermeink *esztétikusak, jól felszereltek*. Az *összevonás után* is megtartották az iskolák *sajátos arculatukat*.

Az *Ádám Jenő Általános Iskolában* az *ének tanítás* hosszú hagyományokra nyúlik vissza, melyet a *kis- és nagykórus* számtalan eredménye igazol. Emelt szinten tanulhatják tanulóink *az ének-zenét, az angol nyelvet, a matematikát és a rajzot*. Ezeken a területeken szervezett versenyeken *kiemelkedő sikereket* érünk el. Iskolánk az egészségnevelést szívügyének tekinti, bázisiskolája vagyunk az „Egészségesebb Iskolákért Hálózat Magyarországi Egyesületének”.

A *Dózsa György Tagiskolában* évek óta emelt szinten tanítjuk az *angol nyelvet*, eredményességét mutatják a versenyeken elért helyezések és a *sikeres nyelvvizsgák*.

Hagyományokra épül a *matematika- és informatikatanítás*, melyet az újonnan kialakított, *korszerű számítástechnika teremben* végzünk.

A *Herman Ottó Tagiskolában* két nyelv tanulása biztosított, *az angol és a német* közül lehet választani. Kiemelt figyelmet fordítunk a *művészeti nevelésre*, a mozgáskultúrát fejlesztő *táncoktatásra* és a *vizuális nevelésre*. Tanulóink ezeken a területeken *sikeresen* tevékenykednek. Fontos feladatként kezeljük a *környezeti- és egészségnevelést*.

A Gárdonyi Géza Tagiskola Szuhakálló községben található. Épülete korszerű, minden igényt kielégít az alapfokú oktatás terén. Gondot fordítunk a *kulturális értékeink megőrzésére*, megismertetésére a *népdal, a népzene, a színjátszás és a tánc* területén. Az *angol nyelv* oktatása *magas színvonalú*, melyet a versenyeken elért *eredmények* is igazolnak.

Minden intézményünk jól felszerelt *könyvtárral* rendelkezik. Tanulóink szívesen végeznek *kutatómunkát*, képzik *önmagukat*, töltik *szabadidejüket* a könyvtárakban. *Könyvtárosainktól* sok *segítséget* kapnak a mindennapos *felkészülésükhöz*.

A *nyelvtanulást* minden tagintézményünkben *csoportbontással* tesszük hatékonyabbá.

Gyermekeink sokféle, az érdeklődésüknek megfelelő *tanórán kívüli foglalkozásból* választhatnak. A mindennapi *testedzést* szolgálják a *délutáni sportfoglalkozások* (a foci, kosárlabda, kézilabda, grundbirkózás, torna, atlétika, úszás, korcsolyázás stb.). A tehetséggondozást szolgálják *szakköreink*. Ilyenek pl. az informatika, énekar, környezetvédelmi, hagyományőrző szakkörök, rajz.

Alsó tagozaton *iskolaotthonos* formában rugalmas óratervi modellel biztosítjuk a nyugodt tempójú *ismeretszerzést, képességfejlesztést*.

Részt veszünk a *sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében*, oktatásában. Az intézmény fokozott figyelmet fordít a *veszélyeztetett tanulókkal* való foglalkozásra. A szülők igényei alapján *napközis foglalkozásokat* szervezünk, amely biztosítja a *tanulók napközbeni ellátásával* összefüggő feladatokat és a *tanórákra* való felkészítést.

*Célunk* az, hogy mindenki megtalálja a neki megfelelő elfoglaltságot, hisszük, hogy *mindenki tehetséges valamiben*, csak meg kell találni az odavezető utat.

Minden évben megrendezzük *hagyományos programjainkat*, a meghitt *karácsonyi műsorokat*, a vidám *farsangi mulatságokat*.

*Tanulmányi és sportversenyeket* szervezünk. *Természetjáró programokon* veszünk részt, az egészséges életmódra nevelést *egészségnapok* szervezésével segítjük.

Szünidei programjainkat *táborozással* tesszük gazdagabbá.

A nyolcéves együttlétet *ballagási ünnepséggel* zárjuk, mely szülők és gyermekek számára egyformán felejthetetlen élmény.

## 2.3. Az iskola oktatási kínálata

### 2.3.1. Általános képzések

Intézményünk tagiskolánként és évfolyamonként *két-két párhuzamos osztályt* indít. (Kivétel a Gárdonyi Géza Tagiskola, ahol évfolyamonként egy osztályt indítunk.) Tekintettel arra, hogy az iskolába járó *tanulók* egy része *rossz szociokulturális háttérrel* rendelkezik, *kiemelt* jelentőséget tulajdonítunk a *szociális és kulturális nevelésnek* is. Ennek érdekében *nagy hangsúlyt fektetünk az iskola falain túlmutató pedagógiai kezdeményezésekre*, az életvezetési *szokások kialakítására*.

*1-4. évfolyamon* folyik *néptánc, népi játék* oktatás, a tanulók eljuthatnak *erdei iskolába, kulturális programokra* illetve az iskola falain belül szervezett *rendezvényekre* (vendégelőadások, bemutatók, stb.)

Az *általános tantervű* osztályokban *kiemelten foglalkozunk az alapkészségek* kialakításával, az *anyanyelvi és matematikai* ismeretek elmélyítésével.

Minden osztály *integráltan* kezeli a *roma és a hátrányos helyzetű* tanulókat.

Törekszünk arra, hogy az *osztályok* évfolyamonként *azonos taneszközöket* használjanak (kivéve az emelt szintű oktatás speciális taneszköz igénye), így az *osztályok átjárhatóak legyenek*, ha ez pedagógiailag indokolt.

### 2.3.2. Emelt szintű képzések

Intézményünkben *emelt szinten* tanítjuk az *ének-zene, angol, matematika és rajz* tantárgyakat. Mind a három *nagy múltra és hagyományokra* tekint vissza. Létjogosultságát a *versenyeken, rendezvényeken* elért *sikerek* bizonyítják.

#### 2.3.2.1. Ének-zene tantárgy emelt szintű oktatása

1978 óta, az *alapítás évétől* működik az *Ádám Jenő Általános Iskolában*.

Iskolánk a magyar és egyetemes kultúra mellett a *művészeti nevelés fontosságát* tűzte ki *célul*. A tanulók *első osztálytól* tanulják *magasabb óraszámban* az éneket. Minden gyermek tanul *hangszeres zenét*, részben az iskolában (fúvolya), részben a Kodály Zoltán Alapfokú Művészetoktatási Intézményben. Az *Éneklő Ifjúság*

hagyományos rendezvényein szép eredményeket értünk el. **Zenei vetélkedők** nyertesei, **ünnepélyek** résztvevői, **bemutatók** élenjárói az „énekes” gyerekek. **Ünnepélyeink és megemlékezéseink** színvonalát az ének-zene tagozatos gyerekek közreműködése is emeli. Gyermekeink zenei kultúráját **hangversenylátogatás-szervezéssel** fejlesztjük. Tapasztalataink szerint a **zenei fogékonyság** fejlesztése a gyermekek **harmonikus lelki és szellemi fejlődését** nagymértékben elősegíti.

### 2.3.2.2. Angol nyelv emelt szintű oktatása

Elismerten **magas színvonalú** intézményünkben az **angol nyelv** oktatása, melyet számtalan **versenyeredmény** is igazol. Tanulóink **kiscsoportokban, differenciáltan**, tudásszintjüknek megfelelően tanulhatnak. **Jól képzett nyelvtanáraink változatos módszerekkel** irányítják a gyerekeket az idegen nyelv ismeretéhez vezető úton. **Eredményes munkájukat** igazolják a **sikeres pályázatok** és a nyolcadik osztály végére **megszerzett nyelvvizsgák**.

### 2.3.2.3. Emelt szintű matematika

Hosszú évek óta tanítjuk **emelt szinten** a matematikát is. Tanulóink **magasabb óraszámokban** mélyülhetnek el a számok világában, a matematika rejtelmeiben. Létjogosultságát bizonyítják a **helyi-, területi- és országos** szinten elért eredmények.

Az **emelt szintű** képzést igény szerint **tagiskoláinkban** is indítjuk.

### 2.3.3. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

Az iskola – alapító okiratának megfelelően – vállalja a **szakértői vélemény alapján** általános iskolában oktatható **sajátos nevelési igényű tanulók** nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatását. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása-nevelése **integráltan** folyik, melynek **személyi feltétele** (fejlesztő pedagógus alkalmazása) **biztosított**, tárgyi feltételei a **fejlesztő helyiség**

felszereltségével részben rendelkezésre állnak. A létesítmény adottságai miatt azokat a *mozgásukban akadályozott* tanulókat, akik az épület auláiban nem tudnak biztonságosan közlekedni, az *intézmény nem tudja fogadni*.

#### 2.4. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Iskolánk a *beiskolázási körzetéből* – melyet a fenntartó határoz meg – *minden jelentkező tanköteles* korú tanulót *felvesz*.

Az *első osztályba* történő *beiratkozás feltétele*, hogy a gyermek az *adott naptári évben* a *hatodik* életévét *május 31-ig betöltse*, vagy ha ezt *csak december 31. napjáig* tölti be, a *szülő kérje* gyermeke felvételét az iskolába.

Az *első* évfolyamba történő *beiratkozáskor be kell mutatni*:

- a gyermek *születési anyakönyvi kivonatát*,
- a *szülő személyi igazolványát*,
- az *állandó lakhelyét*-, ennek hiányában *tartózkodási helyét* igazoló dokumentumot (*lakcím kártyát*),
- a gyermek felvételét javasoló *óvodai szakvélemény eredeti példányát*,
- a *nevelési tanácsadó felvételt javasoló* szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
- szükség esetén a *szakértői bizottság véleményét*.

A *második - nyolcadik* évfolyamba történő felvételnél *be kell mutatni*:

- a tanuló *anyakönyvi kivonatát*,
- a *szülő személyi igazolványát*,
- az *elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt*,
- az előző iskola által kiadott *távozási lapot*,
- *tájékoztató füzetét* (ha tanév közben kéri felvételét).

Az iskola beiratkozási *körzetén kívül lakó* tanulók felvételéről a *szülő kérésének*, a tanuló *előző tanulmányi eredményének* illetve *magatartás és szorgalom érdemjegyeinek*, valamint az adott évfolyamra járó *tanulók létszámának* figyelembe vételével az iskola *igazgatója dönt*.

### 3. Az iskola nevelési programja

#### 3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

##### 3.1.1. Alapelveink

Az iskolában *otthonos légkör* kialakítására, *gyermekközpontú* nevelésre törekszünk.

Ennek érdekében:

- **tiszteletben** tartjuk a *tanulók személyiségét*,
- **bevonjuk** az *iskolai élet* megszervezésébe,
- **figyelembe** vesszük *egyéni képességeiket*,
- **tudatosítjuk** a velük szemben támasztott *követelményeket*,
- **segítséget** nyújtunk *tanulmányi munkájukban* és egyéb *problémáik megoldásában*,
- megértő, szeretetteljes *emberi kapcsolatok kialakítására* törekszünk:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

**Legfontosabb** pedagógiai feladatunknak a *tanulók teljes személyiségének fejlesztését*, korszerű *ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítását* és *bővítését* tartjuk.

Ennek érdekében:

- fejlesztjük a tanulók *alapképességeit, képességeit*,
- formáljuk, alakítjuk a tanulók *műveltségét, világszemléletét*, segítjük eligazodásukat a szűkebb és tágabb környezetükben,
- segítjük a tanulókat a *tanulás hatékonyságának fejlesztésében* az egyéni *tanulási módszerek* elsajátításában,

- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a *szorgalomnak, a tudásnak* és a *munkának becsülete* legyen,
- törekszünk *a humánusra*, az egyén és a közösségek iránti *tiszteletre*,
- törekszünk az egymás közötti érintkezés, a *kommunikáció* elfogadott *normáinak* és helyes *formáinak* kialakítására,
- megismertetjük tanulóinkat *nemzeti kultúránk és történelmünk* kiemelkedő eseményeivel, személyiségeivel és hagyományaival,
- elmélyítjük tanulóinkban *a haza, a szülőföld* iránti megbecsülést, szeretetet.

Rendszeresen, folyamatosan *bekapcsolódunk* lakóhelyünk, *városunk* mindennapi *életébe, programjába, tevékenységébe*.

**Ennek érdekében:**

- *iskolánk életéről*, tevékenységéről, eredményeiről, rendezvényeiről folyamatosan *hírt adunk*,
- szoros *kapcsolatot tartunk* fenn *városunk óvodáival, iskoláival*, a közművelődési és *egyéb intézményeivel*,
- *képviseltetjük* magunkat a különféle *városi rendezvényeken, versenyeken* résztvevőként és szervezőként egyaránt.

Tanulóink *személyiségének formálása* során az alábbi *tulajdonságok kialakítására, megerősítésére* törekszünk:

- *humánus, erkölcsös*,
- *fegyelmezett, kötelességtudó, udvarias, tisztelettudó*,
- *művelt, érdeklődő, minden iránt fogékony, nyitott, kreatív, alkotó, gyakorlatias*,
- *öntevékeny, tanulásában kitartó, tudását folyamatosan bővítő, gyarapító*,
- *szellemileg, testileg egészséges, harmonikus, edzett*,
- *ápolat, gondozott, környezetére igényes*,
- *nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket ismerő, tisztelő, a természeti és környezeti értéket ápoló, óvó, más népek értékeit, hagyományait ismerő, elfogadó* személyiség legyen.

*Tanulói összetételünk ismeretében kiemelt figyelmet fordítunk a szociális hátrányok csökkentésére.*

**Ennek érdekében:**

- *korszerű módszerek* alkalmazásával a *felzárkóztatást* eredményesebbé tesszük,
- erősítjük a *motivációt*,
- rendszeresen *kapcsolatot* tartunk a *tanulók szüleivel, a családokkal*.

### 3.1.2.Céljaink

- Önálló, *korszerű ismeretszerzés* képességének kialakítása. A tanulók *értelmi képességeinek, kreativitásának* folyamatos fejlesztése, az *önművelődési* igény felkeltése.
- Olyan iskola megteremtése, ahová a *tanulók szívesen járnak, jól érzik magukat*, és megtalálják az *érdeklődésüknek megfelelő* tevékenységi formát.
- *Ismerjék* és értsék a *demokrácia* fogalmát. *Tiszteljék* egymást, tudjanak egymáshoz *alkalmazkodni*. Minden tanuló *képességeinek megfelelően* vegyen részt az *iskola életében*.
- A *gondolkodás*, a *problémamegoldás* előtérbe állítása, a *tanulás tanítása*.
- *Anyanyelvünk* tudatos és igényes *használata*.
- Az *idegen nyelvi kommunikáció* képességének kialakítása, más népek kultúrájának megismerése.
- *Ismerjék* meg a tanulók életkori sajátosságaiknak megfelelően *nemzeti értékeinket*, különös tekintettel a *közvetlen környezetünkre*.
- A szép iránti *igény felkeltése*, az *esztétikai érzék* továbbfejlesztése.
- Éljenek tanulóink *harmóniában* a természettel.
- Az *egészséges életmód*, életvitel, szokásrendszer kialakítása. Törekvés a testi, lelki egészség *harmóniájának* megteremtésére.
- Hatékony *együttműködés* kialakítása, *társintézményekkel, szülőkkel*.

### 3.1.3. Feladataink

- **Alapkészségek** kialakítása és biztonságos használatának elsajátíttatása. **Alkalmazható ismeretek** nyújtása **korszerű módszerek** alkalmazásával. A korszerű ismeretszerzési módszerek megismerése (adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás, Internet).
- A mindennapi életben **hasznosítható gyakorlati ismeretek** elsajátítása. Alapvető **magatartási és viselkedési normák** kialakítása.
- Az iskolánk **otthonossá, barátságossá** tétele.
- A tanulók igényeinek megfelelő **szabadidős programok** szervezése. (Sport, kézműves foglalkozások stb.).
- Olyan **fórumok**, lehetőségek biztosítása, ahol a tanulók a **demokrácia** szabályait gyakorolhatják.
- Helyes **önismeret, önkontroll. Kommunikációs készség** kialakítása különös tekintettel a szép és kifejező beszédre.
- **Hazánk és közvetlen környezetünk** történelmi múltjának sokoldalú bemutatása, megismertetése, tiszteletben tartása. **Példaképek** keresése, helyes **énkép** kialakítása hangsúlyozva **magyarságunkat**, elfogadva a **kisebbségeket** szokásaikkal, múltjukkal, jelenükkel.
- Helyünk és szerepünk megismertetése az **európai közösségben**.
- Közvetlen környezetünkben a **szép és a jó** megláttatása. **Belső igény felkeltése** a szép iránt.
- Az iskolában megkezdett **művészeti hagyományaink ápolása**, továbbfejlesztése (képzőművészet, néptánc, népzene).
- A környezetünkben megtalálható **értékek megismerése, védelme, szépítése, gyarapítása**.
- Az **egészséges életmód** feltételeinek megismertetése (higiéniai szabályok, egészséges táplálkozás, helyes napirend, mindennapos testedzés).
- Ismerjék meg az **egészségre káros szerek** veszélyeit.
- Széles körű **partneri kapcsolat** kialakítása a szülői szervezettel, a szülőkkel.
- Az **átmenet megkönnyítése** érdekében rendszeres kapcsolattartás az óvodákkal.

### 3.1.4. Eszközök, eljárások

A fentiekben felsorolt *célokat és feladatokat* a nevelőtestület a *tanórán és a tanórán kívüli nevelés* rendszerében a *tanulók személyiségéhez* igazodva *hasznosítja*; a pedagógiai gyakorlatban jól alkalmazható *közvetlen és közvetett módszerek* segítségével, melyeket az alábbiak szerint valósítunk meg:

- *hatékony*, a tanulók egyéni képességeihez igazodó tanulási-tanítási formákkal,
- *módszertani kultúránk gazdagításával*, folyamatos önképzéssel, önműveléssel,
- a tanulók *neveltségi szintjének* emelésével,
- a *helyes szokások* kialakításával,
- *magatartási modellek* bemutatásával, közvetítésével,
- gyakoroltatással, meggyőzéssel.

A nevelési-oktatási tevékenységünkhöz *folyamatos értékelés* kapcsolódik, mely a *tanulók személyiségfejlődése* szempontjából meghatározó. Ennek birtokában lehet meghatározni az *elért eredményt* és a későbbi *fejlesztés irányát*.

- Rendszeres, folyamatos, ösztönző *értékelés, önértékelés* biztosítása,
- *Objektív teljesítménymérésekkel* szerzett visszacsatolás (standardizált mérések).

### 3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk *nevelő-oktató* munkájának *kiemelt feladata* között szerepel tanulóink *sokoldalú személyiségfejlesztése*, mely a nevelőmunkánk teljes egészét átfogja: Tanulóink személyiségfejlesztése az alábbi *nevelési területekre* terjed ki:

#### Értelmi nevelés

*Értelmi képességek*, az *önálló ismeretszerzéshez* szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A *világ megismerésére* való törekvés igényének kialakítása.

## **Érzelmi nevelés**

A *helyes cselekvésre és humánusra* készítető érzelmek kialakítása.

## **Erkölcsei nevelés**

Az *alapvető erkölcsi értékek* megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása.

## **Akarati nevelés**

Az *önismeret, a kitartás, a szorgalom*, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

## **Közösségi nevelés**

Az emberi *együttélés szabályainak* megismertetése. A *társas kapcsolatok* fontosságának tudatosítása, az *együttműködési készség* kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

## **A munkára nevelés**

A *munka fontosságának* tudatosítása. *Önálló munkavégzésre* nevelés. A munka örömének megtapasztalása.

## **Állampolgári nevelés**

Az *alapvető állampolgári jogok és kötelességek* megismertetése. Az iskolai és a helyi közéletben való részvétel fontosságának tudatosítása.

## **Nemzeti nevelés**

A *szülőhely és a haza* múltjának, jelenének megismertetése. A *nemzeti hagyományok és kultúra* ápolása, tisztelete. A *hazaszeretet* érzésének felébresztése.

## Testi nevelés

A tanulók *testi képességeinek* fejlesztése, a *testmozgás* iránti igény felkeltése. Az *egészséges életmód* és az *egészségvédelem* fontosságának tudatosítása.

## Esztétikai nevelés

A tanulók *szépérzékének*, *érzelmi kultúrájának*, alkotó jellegű esztétikai tevékenységének fejlesztése.

### 3.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói *személyiség fejlesztésére* irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a *nevelők és a tanulók* közvetlen, *személyes kapcsolata* révén valósul meg, másrészt *közvetett módon*, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. A *tanulók közösségben*, illetve *közösség által* történő *nevelésének* megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának *alapvető feladata*.

#### A közösségfejlesztés szinterei:

- **Osztályok:** *tanórák*, *szabadidős* programok, *diákönkormányzatban* való szerepvállalás, *otthonprogram* specialitásai, (tanórák-, szabadidő-tervezés, műhelyek, erdei iskolák).
- **Szakkörök, sportkörök** szervezése: különböző *foglalkozások*, *versenyek* lebonyolítása.
- **Diákönkormányzat:** diákönkormányzat *rendezvényei*, a diáktanács által javasolt *éves programok* lebonyolítása.
- **Diáktanács:** *állampolgári jogok* érvényesítésének fóruma, *közösségalkotó* erő.

#### A közösségfejlesztés feladatai:

- Az *iskolai tanulóközösségek* (tanórai, tanórán kívüli közösség) megszervezése, irányítása.
- *Életkori sajátosságok* figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

- Az **önkormányzás képességének** kialakítása. Tudjanak nevelői segítséggel **célt kitűzni**, annak **megvalósítása** érdekében tevékenykedni, az elvégzett munkát reálisan **értékelni**.
- **Csoportkohézió** erősítése, **csoportközi együttműködés**, **szervezeti kommunikáció** erősítése.
- A **közösségi együttéléséhez** szükséges **magatartási** és **viselkedési formák** folyamatos alakítása, fejlesztése.
- **Empátia** fejlesztése, **értékek**, **normák** tisztázása, **érzések** kifejezése, feszültségoldás.
- **Szerepek vállalása** a közösségekben.
- A közösség **egyéni arculatának**, **hagyományainak** kialakítása.

#### A közösségfejlesztés konkrét tevékenységei:

- **differenciált** tanulószervezés,
- **egyéni képességeknek** megfelelő csoportszervezés,
- **kooperatív tanulás** technikák alkalmazása,
- **projektnapok** szervezése,
- **véleményütköztetés**, szervezés,
- **előadások**, **kirándulások**, diákönkormányzati rendezvények (éves terv szerint),
- **pályázatok** adta lehetőségek programjai (kiírásoknak megfelelően),
- **műhelyfoglalkozások**,
- **szabadidő** tervezés, szervezés, aktuális városi lehetőségek (jégpálya, uszoda, művelődési központ, gyermek könyvtár stb.).

#### 3.3.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló szervezeti formák

##### A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra

Tantestületünk a **tanítási-tanulási folyamat** megszervezésénél kiemelt feladatnak tekinti:

- a **tanulók motiválását**, a **tanulási kedv** felébresztését és fenntartását,

- a *tanulói aktivitás* biztosítását különféle *változatos módszerek* alkalmazásával a *tanulók tevékenykedtetésének* megszervezésével,
- a *differenciált óraszervezést* a tanulók *egyéni fejlettségéhez, képességeihez* igazodva.
- a *csoportbontást* az emelt szintű oktatásban, a tanulók képességük szerinti besorolását.

### Tanórán kívüli fejlesztési lehetőségek

- **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások**

Az *egyéni képességek kibontakoztatására* a tehetséges tanulóknak *szakköröket* szervezünk és *képességfejlesztő órákat* tartunk.

A *gyenge* teljesítményt nyújtó tanulóknak tantárgyhoz kapcsolódóan *felzárkóztató foglalkozásokat* szervezünk.

A *tehetséggondozó és felzárkóztató* foglalkozások indításáról *minden tanév elején* az iskola *nevelőtestülete dönt a felmerülő igények* és az iskola *lehetőségeinek* figyelembevételével.

- **Napközi otthon, iskolaotthon**

1-4. osztályos tanulók számára szervezünk *szülői igény* alapján *napközi otthonos, iskolaotthonos* foglalkozásokat.

*Étkezést* - igény szerint - mindenki számára *biztosítunk*.

- **Diákönkormányzat**

A tanulóközösség *érdekeinek képviselőjére* a tanulók *tanórán kívüli, szabadidős* tevékenységének segítésére az iskolában *diákönkormányzat* működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját 3-8. osztályokban *megválasztott küldöttekből* álló diákönkormányzati *vezetőség* irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott *nevelő segíti*.

- **Hagyományőrző tevékenységek**

*Tanévnyitó- és tanévzáró* ünnepélyeket tartunk. Megemlékezünk a *nemzeti ünnepekről, névadóinkról*. Rendezvényekkel kapcsolódunk a *jeles napokhoz*. Közös *kirándulásokat* szervezünk. *Családi rendezvényeken* várjuk a tanulóink szüleit. „*Alapítványi Bálakat*” rendezünk. *Nyílt napok* keretében fogadjuk a leendő első osztályosokat. Az osztályközösség erősítését szolgálják az *osztályok által szervezett programok*.

- **Iskolai sportkör**

Az iskolai sportkör *tagja* az iskola *minden tanulója*. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók *mindennapi testedzését*, valamint a tanulók *felkészítését* a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli *sportversenyekre*.

- **Iskolai könyvtár**

A tanulók *egyéni tanulását, önképzését, a kutatómunkát* a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

- **Tanulmányi kirándulások, erdei iskola, táborok** (ha a lehetőségek engedik és az anyagi fedezet rendelkezésünkre áll).

- **Szabadidős foglalkozások**

- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók**

- **Múzeumok, kiállítások látogatása**

### 3.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A társadalmi változások következményeként *egyre több beilleszkedési, magatartási* problémával találkozunk. Feladatunk ezek *körültekintő kezelése*.

**Ennek érdekében a következőket tesszük:**

- rendszeres *kapcsolatot tartunk az óvodával*, melynek célja a hozzánk érkező tanulók megismerése (visszahúzódó, hiperaktív stb.),
- *egyéni bánásmód*, egyénre szabott nevelési terv kidolgozása,
- az egy osztályban tanító *nevelők folyamatos kapcsolattartása, személyes kapcsolat a tanulókkal*,
- *együttműködő kapcsolat* kialakítása a *szülővel* (egyéni beszélgetések, családlátogatások, szakemberek segítségével segítségnyújtás a szülőknek)
- *szoros kapcsolat* a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, az iskolaorvossal és a védőnővel.
- *speciális felzárkóztató programokat* szervezünk az alapkészségek fejlesztése érdekében (Belső Gondozói Rendszer – BGR, Egységes Kistérségi Pedagógiai Szakszolgáltató Központ).

### 3.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az *iskola lehetőségeihez* képest igyekszik a *szociálisan hátrányos* tanulóknak *segítséget nyújtani*, szoros kapcsolatot tartva az előző fejezetben említett szervekkel.

#### 3.5.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Az iskolánkban tanuló gyerekek egy része *tanulási kudarcnak* van kitéve, melynek *okai*:

- *családi háttér, hátrányos helyzet*,
- sajátos motiváció, *motiváció hiánya*,
- *bizonytalan jövőkép*.

Tanulóink egy része *bizonytalan indíttatással*, alacsony *intellektuális szinttel*, *magatartási, viselkedési problémákkal* érkezik.

Előforduló *problémák*:

- *szegényes szókincs,*
- gyakori *beszédhiba,*
- *hiányos ismeretek,*
- *fejletlen feladattudat,* feladattartás,
- *gyenge kommunikációs* képesség.

A *hátrányos helyzetű tanulók* felzárkóztatásának és tehetséggondozásának célja, hogy a gyermekek számára a tanulásban a *többiekkel egyenlő esélyt biztosítson*.

A foglalkozások *célja*, hogy a tanulók *szociokulturális háttere miatt* az otthonukban nem biztosított *fejlesztést megvalósítsa*. A *törzsanyag jobb megértését*, a tanultak belsővé tételét, *elmélyítését* célzó *foglalkozások* alkalmasak arra, hogy a foglalkozásokon részt vevő tanulók *ne maradjanak le* társaiktól, s így *ne váljanak kedvetlenné, érdektelenné* az iskolai munkában.

Ez azért is fontos, mert a *hátrányos helyzetű családok* uralkodó *attitűdje az iskolával szemben* sok esetben *negatív*. Ennek nagyrészt a *szülők iskolai sikertelensége* az oka. Ezek a problémák a *tehetséges, kiemelkedő képességű* tanulókat is *sújtják*, az *átlagos* vagy *gyengébb képességű* gyerekeket pedig *többszörösen*. A hátrányos helyzetű gyerekek *alacsony tanulási motivációja* mindezek hatására *tovább gyengül*. Ez a *7-8. osztály* elérésekor igen sok tanulónál *az iskolától való elforduláshoz, kilépéshez* vezet. Ezt megelőzendő már *5. osztálytól* kezdődően szükség van az *intenzív tantárgyi fejlesztésre*.

A tanulók tudásszintjének, készségeinek, *etnokulturális hátterének* és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével az *alábbi területeket fejlesztjük*:

- *szocializációs, kommunikációs* fejlesztés az alsóbb évfolyamokon,
- *írás, olvasás szövegértés, számolási készségek* kialakítása,
- *tantárgyi fejlesztés* a felsőbb évfolyamokon,

- *szóbeli és írásbeli kifejezőkészség* fejlesztése, *helyes kiejtés, helyesírási készség* fejlesztése, *számítási műveletek* helyes elvégzése, összefüggések felismertetése.

**Ennek keretében az alábbi tevékenységeket szervezzük:**

- *egyéni képességekhez igazodó* tanórai munka,
- *felzárkóztató* foglalkoztatások, *korrepetálások* szervezése,
- *napközi otthon,*
- *diákétkezés* (kedvezmények, lehetőségek, tájékoztatás),
- *iskolai könyvtár* szolgáltatásai,
- az iskola *más létesítményeinek, eszközeinek* használata,
- szoros *kapcsolat a szülővel* (nevelési, életvezetési tanácsok),
- segítségnyújtás a *továbbtanulás* területén,
- *tankönyvvásárlás támogatása,*
- a roma tanulók számára kiírt *pályázatok figyelemmel kísérése*, a pályázatok beadásához segítségnyújtás,
- *drog és bűnmegelőzési* programok,
- *mentálhigiénés programok* – együttműködés az iskola fogászattal, védőnővel, iskolaorvossal és ÁNTSZ-szel,
- *pályaaorientációs* tevékenység,
- *pályázati támogatások* kirándulások szervezéséhez, erdei iskolához.

Amennyiben *iskolánk* a maga programjával *nem tudja* eredményesen segíteni a felzárkóztatást *szakmai tanácsért* a *Egységes Kistérségi Pedagógiai Szakszolgáltató Központ*hoz, valamint a *Gyermekjóléti Szolgálathoz* fordulunk.

Ebben a *munkában* ezek az intézmények *módszertani ajánlással, konzultációval* segítik a pedagógusokat.

Ha ez *sem vezet eredményre*, úgy a *szülővel való egyeztetés* alapján az *Egységes Kistérségi Pedagógiai Szakszolgáltató Központ* szakszerű, szervezett fejlesztési rendszerében *nyújt segítséget* a tanulóknak.

### 3.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges tanulók oktatása során elkerülhetetlen a *differentiálás módszerének* alkalmazása. A *tanórai és tanórán kívüli* foglalkozásokon (szakkör, önképzőkör, kiscsoport, stb.) túl biztosítjuk a tehetséges tanulók *pályázaton való részvételét, versenyeztetését*, versenyekre történő (individuális) felkészítését.

A *hátrányos helyzetű* gyermekek segítésének egyik *legfontosabb lehetősége* az *egyéni sajátosságokra*, képességekre való *odafigyelés*, e képességek *fejlesztése*.

Kiemelten fejlesztendő az ún. *törzstantárgyakhoz nem tartozó művészeti ágakban* tehetséges tanulók képzése. Így olyanok is *sikerélményhez juthatnak* az iskola falain belül, akik a *délelőtti tanórákon nem sikeresek*. Iskolánkban a *képzőművészet terén* tartunk ilyen foglalkozásokat. Ugyancsak *fontos a külvilág, a környezeti értékek*, a környezet szépsége és *megóvásának fontossága* felé orientálni a sokszor elkeserítően *rossz környezeti körülmények* között élő *roma tanulókat*.

A *tanórán kívüli* foglalkozásokon *kis csoportokban* néhány tanulóval tudnak *foglalkozni* a kollégák. Így *lehetőség van* arra, hogy *egyéni teljesítőképességüket*, munkatempójukat figyelembe véve *fejlesszék a képességüket*, személyre szabottan kapjanak feladatokat, készüljenek versenyekre.

*Célunk*, hogy minden tanuló *egyéni képességeinek* megfelelően olyan tevékenységi területet találjon iskolánkban, amelyben *alkotó módon* megjelenítheti *tehetségét*. Azt tartjuk szem előtt, hogy *mindenki tehetséges valamiben*, csak *meg kell találnia* azt a tevékenységet, amelyben ezt *kamatoztathatja*.

A tehetséggondozás színterei:

Tanítási órán:

- *differentiálás*,
- *csoportmunka*,
- a tantervi követelményeken túli *kutatómunka*,
- *önálló ismeretszerzés*,
- a *nem kötelező* (választható) tantárgyak.

### Tanítási órán kívül:

- *szakköri* tevékenység (tantárgyi, művészeti, zenei),
- *tanulmányi versenyre* való felkészülés,
- *levelezős* feladatmegoldások,
- iskolai *könyvtár*,
- *pályázatok* írása,
- felkészítés *sportversenyekre*,
- *szabadidős* tevékenységek (színház, mozi, kiállítás és múzeumlátogatások),
- *szaktábor* (környezetvédelmi, művészeti).

### 3.7. Pályaorientációs tevékenység

Iskolánkban az osztályfőnökök *felelősök a pályaválasztás* zökkenőmentes *lebonyolításáért*. A tevékenység *nemcsak a végzős diákjainkra*, hanem már az 5-7. évfolyamokra is kiterjed.

**Cél:** *együttműködést* kialakítani *a tanulókkal és a szülőkkel*, hogy minden nyolcadikos gyermekünk a *lehetőségeit megismerve*, a képességeinek birtokában tudjon *felelősséggel dönteni a továbbtanulásról*, mely befolyásolja jövőjét. Jusson el minden családhoz a *továbbtanulást segítő szakirodalom*, tudjanak a döntést segítő *rendezvényekről*, *börzékéről*, *nyílt napokról*, stb.

**Kiemelt feladatnak** tekintjük a *hátrányos helyzetű tanulók* középiskolai *beiskolázását* is, hisz a *felemelkedéshez vezető* egyetlen út a minél *több középfokú* (távlatilag felsőfokú) *végzettséget* szerző állampolgár felnevelése. A középfokú oktatásba való belépés elősegítése érdekében a gyermekek *egyéni képességeinek* megfelelő *pályaválasztási orientációra* és a felvételi vizsgára *való felkészítésre* van szükség.

### 3.8. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységünk során **a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvényben** megfogalmazottakat vesszük figyelembe.

Iskolánkban a gyermek- és ifjúságvédelmi munkát az **ifjúságvédelmi felelős** fogja össze, **együttműködve az osztályfőnökökkel, szülőkkel, diákönkormányzattal.**

#### Céljaink:

- Gyermekeinket veszélyeztető **okok feltárása** és pedagógiai eszközökkel a **káros hatások megelőzése és ellensúlyozása.**
- Szükséges **intézkedések** megtétele, hogy a **gyermek hozzájusson** a fejlődéséhez szükséges **alapellátásokhoz** (étkezés, egészségügy, tankönyv, tanszer, stb.).
- A hátrányokkal küzdő **gyermekek napközbeni ellátásának** biztosítása (iskolaotthonos forma, napközi, tanulószoba, étkeztetés).
- Minden **információ eljuttatása** a családhoz, aminek birtokában eljárhat anyagi helyzetének javítása érdekében.
- A **tankötelezettség végrehajtása**, végrehajtatása.
- **Jó kapcsolat** kialakítása a **hatóságokkal** és **gyermekjóléti szolgálattal.**
- Az iskolában olyan **léggör** biztosítása, amely a **gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését** elősegíti, és némileg **ellensúlyozza** az otthoni nehéz körülményeket.

#### Feladataink:

- Hivatalos funkcióinkból adódó **feltételek biztosítása**, amelyek **segítik** a gyermekek fejlődését, képességeik, **tehetségük kibontakoztatását**, hogy szükség esetén **leküzdhesék** azokat a **hátrányokat**, amelyek születésüknél, családi, vagyoni helyzetüknél vagy más oknál fogva fennállnak.
- A családdal, szülőkkel való **kapcsolattartás, segítségnyújtás** nevelési kérdésekben is.
- A **segítő attitűd**, a **törődés**, a felzárkóztató foglalkozások és az egyéni foglalkozás sok esetben hozzájárulhatnak a **hátrányok leküzdéséhez.**

- Alapvető **feladatunk**, a gyermek fejlődését **veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése** érdekében a rendelkezésünkre álló eszközöket felhasználjuk.
- A tanulók részére az **egészségük, testi épségük megőrzéséhez** szükséges ismereteket átadjuk, és ezek elsajátításáról meggyőződünk.
- A szülőket és tanulókat az őket érintő kérdésekről **rendszeresen tájékoztassuk**.
- A rászorult gyermekek **napközbeni ellátásáról**, iskolaotthon, napközi és tanulószobai foglalkoztatásról **gondoskodjunk**.
- **Együttműködünk** a gyermek érdekében eljáró **hatóságokkal, szervezetekkel**, személyekkel, hogy elősegítsük a gyermek **családban történő nevelkedését**.
- **Feltárjuk** azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnik, hogy a családnak milyen mértékben és formában van **szüksége gyermekvédelmi támogatásra**.

*A diákönkormányzaton keresztül segítséget* nyújtunk a gyerekeknek abban, hogy:

- **ismerjék jogaikat, véleményt nyilváníthassanak** az őket érintő kérdésekben,
- hozzájussanak a **jogaik gyakorlásához** szükséges információkhoz, **tájékoztatást kapjanak** a jogaik gyakorlásához szükséges eljárásokról.

#### **Munkánkat segítik:**

- A Városi Önkormányzat Társadalompolitikai Osztálya,
- Gyámhivatal,
- Az Egységes Kistérségi Pedagógiai Szakszolgáltató Központ,
- Gyermekjóléti, Családsegítő Szolgálat,
- A Városi Rendőrség Ifjúságvédelmi Osztálya,
- Iskolaorvos, védőnő,
- A gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

### 3.9. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködési formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

*Nevelő-oktató* munkánkat akkor végezhetjük *eredményesen*, ha építünk a *tanulók érdeklődésére*, és figyelembe vesszük a *szülők igényeit* is.

A *tanulókat* az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az *iskola igazgatója*, a *tagintézmény-vezetők*, a *diákönkormányzat felelős vezetői* és az *osztályfőnökök* tájékoztatják:

- Az iskola *igazgatója vagy a tagintézmény-vezetők* legalább *évente* egyszer a *diákközségi ülésen*, valamint a *diákönkormányzat vezetőségének ülésén*.
- A *diákönkormányzat vezetői havonta egyszer* a diákönkormányzat *vezetőségének ülésén* és a diákönkormányzat *faliújságán* keresztül.
- Az *osztályfőnökök* folyamatosan az *osztályfőnöki foglalkozásokon*.

A *tanulót és a tanuló szüleit* a tanuló fejlődéséről, *egyéni haladásáról* a *szaktanárok folyamatosan* (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

A *tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat* szóban vagy írásban *egyéni*leg, illetve *választott képviselőik, tisztségviselőik útján* közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A *szülőket az iskola egészének életéről*, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az *iskola igazgatója, a tagintézmény-vezetők* és az *osztályfőnökök* tájékoztatják:

- Az *iskola igazgatója, vagy a tagintézmény-vezetők* legalább *félévente* egyszer a *Szülők Iskolai Szervezete választmányi ülésén* vagy az *iskolai szintű szülői értekezleten*.
- Az *osztályfőnök* folyamatosan az *osztályok szülői értekezletein*.

A szülők és pedagógusok együttműködésének fórumai a következők:

- *Rendszeres és folyamatos tájékoztatás* a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.
- *Családlátogatás* (gyermekvédelmi felelős és osztályfőnök).

- ***Szülői értekezletek*** az iskola éves munkatervében rögzítettek szerint.
- ***Fogadórák*** évente a munkatervben kerülnek meghatározásra.
- ***Nyílt nap.***
- ***Írásbeli tájékoztató.***
- Családi ***vetélkedők***, sportnapok.
- ***Közös programok*** szervezése (túrák, kirándulások, erdei iskola, táborok).
- Ünnepekhez kapcsolódó ***foglalkozások, játszóházak.***

### 3.10. Az iskola egészségnevelési programja

#### Az iskola szerepe és lehetősége az egészségnevelésben

Az általános iskolát **8 éven** keresztül látogatják a diákok, így **nagy jelentősége** van a gyerekek **életideáljai** kialakításában.

A felnőttkori egészségi állapot szempontjából **kiemelt jelentőségű** ez az időszak (a gyermek és serdülőkor). Részen azért, mert a **gyermek és a serdülő** kielégítő **testi, lelki fejlődése és teherbíró-képessége** alapozza meg a **felnőttkori egészséget**, másrészt azért, mert a felnőttkorúak egészségét jelentősen befolyásoló **kedvezőtlen szokások** is **ebben az életkorban** alakulnak ki.

Erre az időszakra **jelentős élettani események** jellemzőek:

- 11 – 12 éves életkorban **a pubertás** (a jelentős testi változások) kezdete,
- 13 – 14 éves korukban az **intenzív testi és érzelmi változások** jellemzőek.

Ugyanakkor itt **követhető figyelemmel** intézményi keretek között a **korosztály egészségi állapota** és itt **fejleszthető, nevelhető** egységesen a gyermekkorosztály az **ideálnak megfelelő célokkal**. (Természetesen a megfelelő feltételek biztosításával, és az erre szakosodott intézmények összefogásával.)

A **felnevekvő generáció egészsége** szempontjából **kulcsfontosságú**, meghatározó jelentőségű **környezeti tényezőkkel** kell számolnunk (iskolai közérzet, személyközi viszonyok, családi körülmények, stb.).

### **Az egészségnevelés célja:**

- a gyerekek, tanulók személyes részvételén keresztül az *attitűd és szemlélet formálása*,
- a család és a közösség *értékeinek megőrzése*,
- az önmagával, társaival az épített és természetes *környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség kialakítása*.

### **Az egészségnevelés legfontosabb feladatai:**

- *felvilágosító* munka,
- *megelőzés* (prevenció, promóció),
- *egészségvédelem*.

Kíváncsi, hogy az *egészségfejlesztés* az *egész nevelő-oktató munkát* hassa át.

### **Helyi célok és feladatok:**

A *tanulók ismerjék* meg az *egészségvédelem* kiemelt kérdéseit, így:

- az *életkorral járó* biológiai-, higiénés-, életmódbeli tennivalókat,
- a *társkapcsolatok* egészségi, etikai kérdéseit,
- az *egészségre káros* szokásokat (helytelen táplálkozás, inaktív életmód),
- az *antihumánus szenvedélyek* problémakörét (cigaretta, alkohol, drog fogyasztása),
- az *egészséges életvitelhez* szükséges képesség fejlesztésének lehetőségeit,
- az *egészségérték* tudatosítását (figyelemfelkeltés, tájékoztatás, motiváló és aktivizáló egészségérték tudatosítás).

Az *iskolának* minden tevékenységével *szolgálnia kell* a tanulók egészséges *testi, lelki és szociális fejlődését*.

Az *egészséges életmódra* nevelés nemcsak a *betegségek megelőzésére* tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a *harmonikus élet* értéként való tiszteltetésére is nevel.

## Az egészséges életmódra nevelés az általános iskolában tanórán és tanórán kívül

### Módszerek az egészségnevelésben:

- *Vizsgálódások, mérések* (súly, magasság, alvásidő, stb.).
- *Drámapedagógia.*
- *Kísérletek.*
- *Önismereti játékok.*
- *Tanulói kiselőadások.*
- Mindennapi *mozgás, sportolás.*
- *Egészséges ételek* készítése, fogyasztása.
- *Gyógynövények* gyűjtése.
- *Gyógyteák* készítése, fogyasztása.
- *Növények* ültetése, ápolása.
- *Gombaismeret.*
- *Elsősegélynyújtás.*
- *Betegápolás.*

### Összesített iskolai egészségnevelési program

#### Személyi higiénés, testápolási programok:

- A személyi *tisztálkodást* készséggé fejlesztőprogramok.
- A *fertőző betegségek elkerülését* célzó szokásalakítás.
- *Fogápolási és száj-higiénés* program.

#### Egészséges öltözködési program:

- Önálló, *helyes öltözködés* alakítása.
- *Ruhaviselés, ruhaváltás* gyakorlata.

#### Egészséges táplálkozást propagáló programok:

- *Iskolai étkeztetés* gyakorlata.
- *Élelmiszerek* választása.
- *Kulturált étkeztetést* gyakorló program.

**Balesetek megelőzése:**

- *Vészhelyzetet felderítő* (megfigyelő) gyakorlat.
- *Otthoni balesethelyzetek* felderítése.
- *Közlekedési szabályok* gyakorlása.
- *Iskolai balesetek megelőzésének* gyakorlása (tornaterem, tantermek, székek, folyosó, mosdó, udvar).

**Mozgás-programok:**

- *Tartásjavítás.*
- *Mozgásos játékok* bővítése.
- *Szabadban való tartózkodás* mozgásprogramjai.
- *Mindennapos testedzés.*

**Káros szenvedélyeket megelőző prevenciós programok:**

- *Önismeret.*
- *Veszélyes* anyagok.
- *Káros szenvedélyek* szervezetre gyakorolt hatása (alkohol, cigaretta, stb.).

**Kapcsolat és együttműködés az egészségvédő szervekkel****Helyi, *belső résztvevők:***

- A *tantestület* minden tagja, az iskola valamennyi dolgozója
- Az *iskola tanulói*
- A *szülők*

**Külső kapcsolatok*****Partnerlista:***

- iskolaorvos, védőnő,
- fogorvos,
- ÁNTSZ,
- KEF,
- Családsegítő Szolgálat,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Gyámhivatal.

### 3.10.1. Mindennapos testedzés

A *testnevelés órák* számát és a *tanórán kívüli sportolási lehetőségeket* igyekszünk úgy alakítani, hogy *biztosítsuk* a tanulóknak a *mindennapos testedzés lehetőségét*. Ahhoz, hogy az *egészségfejlesztő testmozgás* hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos *egészségügyi és pedagógiai szempontoknak* kell teljesülni:

- Az iskola *minden tanulója minden nap* részt vesz a testmozgás-programban.
- Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a *keringési- és légzőrendszer megfelelő terhelése*.
- Minden testnevelési órán van *gimnasztika*, benne a biomechanikailag *helyes testtartás* kialakítását és fenntartását *szolgáló gyakorlatanyag* és *légzéstechnika*. (243/2003. (XII.17.) Kormányrendelet testnevelési alapelvei és céljai).
- A testnevelési tananyagban fontos a *gerinc- és ízületvédelem szabályainak* betartása, külön figyelemmel a *fittség-mérések* és az *izomerősítések* különböző testhelyzeteire (OM „Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez”).
- Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom *örömet és sikerélményt* jelent még az *eltérő adottságú tanulóknak* is.
- A testnevelés és sport *személyiségfejlesztő hatásai* érvényesülnek a teljes testmozgás-programban.
- A testmozgás-program *életmód-sportokat, életminőség-sportokat* is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében).
- A testmozgás-program *játékokat és táncot* is tartalmaz.

*Iskolánkban* a mindennapos testedzés megvalósításához az *alábbi lehetőségeket* biztosítjuk:

*Alsó tagozatban:* a *kötelező testnevelés órák* megtartása mellett az osztálytanító a *napi testedzést* beépíti a tanulók *napirendjébe*. A *napközis foglalkozáson* és az *iskolaotthon* programban részt vevő tanulók *mindennapjaiban* is szerepelnek különféle *játékos mozgások, labdajátékok* stb.

**Felső tagozatban:** a *heti kötelező óraszám* beépítése mellett lehetőséget kapnak a tanulók a mozgásra *tömegsport, szakköri foglalkozásokon, foci-sulin és gyógytestnevelési órákon.*

A *mindennapos testedzés formáit*, lehetőségeit az *év elején megtervezésre* kerülő *munkatervekben*, foglalkozási tervekben rögzítjük.

### 3.10.2. A tanulók fizikai állapotának mérése

A fizikai állapot mérésére *évente két alkalommal, ősszel és tavasszal* kerül sor. *Célja* az *általános fizikai teherbíró képesség mérése*, az egyes képességek terén mutató *hiányosságok feltárása.*

*Feladatunk* az egészségileg *hátrányos helyzet megszüntetése*, az általános *fizikai teherbíró képesség* fokozatos *fejlesztése*, a szükséges szint elérése, *megtartása.*

Iskolánk a *Hungarofit* módszert használja a mérésekhez.

#### Alapmérések:

- *Alsó végtag* dinamikus erejének mérése (helyből távolugrás)
- A *törzs-, a kar- és a lábizmok* együttes dinamikus erejének mérése (lökés egy kézzel, tömött labdával).
- A *vállövi és karizmok* erejének, állóképességének mérése (fekvőtámaszban karhajlítás és –nyújtás folyamatosan).
- A *váll- és a törzsizmok* dinamikus erejének mérése (tömött labda vetése két kézzel a fej fölött hátra).
- A *hátizmok* erő – állóképesség mérése (hason fekvésből törzsemelés és leengedés).
- *Hasizmok* erő – állóképesség mérése (Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés).
- Cooper-teszt: 12 perc alatt a lehető *leghosszabb táv futása.*

*Minden órán* végeztetjük a Magyar Gerincgyógyászati Társaság által ajánlott *tartásjavító gyakorlatsort.* A *mérés eredményeit felhasználjuk* a további munkánkban.

### 3.11. Az iskola környezeti nevelési programja

A környezeti nevelés a *természet-* s benne az *emberi társadalom – harmóniájának megőrzését*, fenntartását *célozza*. *Feladata* a *természetet*, az *épített és társadalmi környezetet*, az *embert tisztelő szokásrendszer* érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi *megalapozása*.

Nagyon *fontos* a környezeti nevelés *komplex integráló hatása* az iskola tevékenységében.

#### Alapelveink:

A nemzetközileg is általánosan *elfogadott alapelvek*:

- A *megelőzés* elve.
- Az *elővigyázatosság* elve.
- A *leghatékonyabb megoldás* elve.
- A *helyreállítás* elve.
- Az *együttműködés* elve (a környezet védelme érdekében).
- A *tájékoztatás, a tájékoztatás* és a *nyilvánosság* elve.

**Értékeink:** a *környezeti elemek*, a *föld*, a *víz*, a *levegő*, az *élővilág*, a *természetes* és az *épített környezet*.

#### A környezeti nevelés konkrét céljai:

- *Rendszerszemléletre* nevelés.
- Az alternatív, *problémamegoldó gondolkodás* elsajátítása.
- A *globális összefüggések* megértése.
- A *létminőség választásához* szükséges értékek megmutatása.
- A *létminőséghez tartozó viselkedési normák* és formák kialakítása.
- A *természet, az élet, a biológiai sokféleség* jelentőségének megértése.
- A *szerves (organikus) kultúra fontosságának* megismertetése a fenntartható fejlődésben.

### Nevelési céljai:

- ***Igényes környezeti kultúra*** kialakítása a tantermekben, az iskolán belül és az iskola körül (derűs hangulatú, ápoltságú környezet).
- ***Helyes fogyasztási szokások*** kialakítása (étkezési, tisztálkodási, vásárlói szokások).
- ***Takarékos*** és figyelmes ***anyaghasználatra*** nevelés.
- A természeti és mesterséges ***környezet esztétikumának*** alakítása:
- A ***lakókörnyezet*** és a közeli ***természeti környezet*** (parkjainak, tereink, Sajó-part, Csónakázó-tó, stb.) adottságainak megismerése.
- Meghatározott ***terület*** (osztály, öltözőszekrények) rendszeres ellenőrzése, ***rendbetétele***.
- A ***személyiség sokoldalú formálása***: az akarat fejlesztése, a kíváncsiság fenntartása.
- ***Önművelődés igényének*** alakítása.
- Az ***élet tisztelete***, s védelmének igénye.
- A ***munka megbecsülése***.
- ***Együttműködési programok*** megismerése.

### A tanulószervezés tartalmi keretei:

#### Tanórai

- hagyományos, szakrendszerű,
- nem szakrendszerű.

#### Terepgyakorlat:

Szervezésükkel célunk:

- A tanulók ismerjék meg ***a táj*** legfontosabb ***életközösségeinek*** jellemzőit.
- Ismerjék meg azokat a legfontosabb ***terepen alkalmazható eszközöket*** és ***módszereket***, amelyek az ***életközösségek*** szerkezetének és ***ökológiai igényeinek*** megállapítását teszik lehetővé.
- Tanulják meg egy adott terület ***természetvédelmi értékelésének*** módszereit.

- Szerezzenek információkat és *jártasságot* a későbbi munkájuk során megvalósítandó *terepmunkák, tanulmányi kirándulások, táborok szervezésére*.

Szervezhetjük ezeket: a közeli játszóterekre, a Kiserdőbe, a Csónakázó-tóhoz, az erdőbe, a közeli Sajó-partra, stb.

### **Témanap:**

Iskolánk *jeles napjai* között, a téma napon *játékos formában* próbálunk hozzájárulni a *környezetvédelmi*, az *életviteli* szemléletformáláshoz, a *problémák* elemzéséhez és a *megoldások* kereséséhez.

### **Tanulmányi kirándulás:**

*Évfolyamonként és osztályonként*, alkalmanként egyéb módon válogatott gyermekcsoportokkal szervezzük *egy- vagy több napra* egy-egy konkrét *téma*, egy-egy *terület, táj* megismerése céljából. *Ellátogatunk* a gyerekekkel a *város parkjaiba*, a közeli Szilvásváradra, Miskolcra, Aggtelekre, Egerbe, stb.

Az *Aggteleki Nemzeti Parkkal együttműködési szerződést* kötöttünk, melynek *előnyeit* minden évben kihasználjuk.

### **Erdei iskola:**

A *környezeti nevelés* sajátos iskolán kívüli *színtere*.

A *tantervbe beépített* több napos *nevelő-oktató egység*, amely a *szorgalmi időszakban*, az *iskola székhelyétől távol*, valamilyen *természetes közegben* valósul meg. A gyermekek *megismerkednek* a terület *természeti- és épített környezeti értékeivel*, az ökológiai összefüggésekkel, törvényszerűségekkkel, *természet-és környezetvédelmi feladatokkal*. Emellett az *egészségnevelés és a szocializáció* színhelye.

Sajnos csak *akkor tudjuk megszervezni*, amikor valamilyen módon, pl. *pályázati úton a tábor költségeihez hozzá tudunk járulni*, vagy a szülők vállalják a felmerülő költségeket.

**Tanórán kívüli:**

**Környezeti nevelés a napköziben, az iskolaotthonban:**

A *tanítási órák után* a napköziben, az iskolaotthonban folytatódik, és egyben kezdődik egy *újabb környezeti nevelő* hatás.

Az alábbi *feladatokkal foglalkoznak* csoportjaink:

**Közvetlen környezetünk alakítása:**

- A *saját pad* rendben tartásával.
- Legyen rend *saját magunk körül* (tolltartóban, táskában, teremben stb.).
- *Virágok gondozása* a tanteremben.
- „*Élősarok*” kialakítása és ápolása, télen *madáretető* készítése, kihelyezése.
- *Tantermek, folyosók* ünnepekhez, alkalmakhoz igazodó *díszítése*.
- *Területek* (terem, iskola, park, játszótér) örökbefogadása, *tisztán tartásáról* gondoskodás,
- *Hulladékgyűjtés*.

**A távolabbi környezet, természet megismerése:**

- *Irányított beszélgetés* a természetről.
- *Hírek*, érdekes *természeti képek* bemutatása.
- Természetről szóló *olvasmányok, folyóiratok* böngészése.
- *Séták, kirándulások* (Csónakázó tó, Sajó part, városunk szép parkjai).
- *Diavetítések* a környezetünkről (káros és építő hatások bemutatása).
- *Tanmesék* olvasása.
- *Videofilmek, ismeretterjesztő filmek* megtekintése a témában.
- *Kézműves foglalkozásokon* természetes anyagokkal való munka.

**Személyes környezetünk, egészségünk védelme:**

- *Tisztálkodás*, tisztasági csomag használata.
- *Kulturált étkezési* szokások elsajátítása, gyakorlása.

### **Tehetséggondozás:**

- **Megemlékezés** Jeles napokról, ünnepekről.
- **Környezetvédelmi akciók** során kapcsolatfelvétel más iskolákkal.
- Részvétel **vetélkedőkön**.

### **Szakkörök:**

**Környezetvédelmi szakkör** működik az iskolában. De bizonyos környezeti kérdéseket **integrálunk más tantárgyhoz** kapcsolódó szakkörök munkájához. Az érdeklődésnek, vállalkozásoknak megfelelően **támogatja iskolánk a természetjárással, turisztikával** kapcsolatos közösségek munkáját.

**Pályázatok:** A környezetvédelmi akciók, programok megszervezéséhez igyekszünk megtalálni **pályázatok figyelésével, írásával az anyagi lehetőségeket**.

Ugyanekkor **tanulóinkat** is **buzdítjuk** egy-egy környezetvédelmi problémát, témakört feldolgozó **pályázati munka elkészítésére**.

**Versenyek:** Az **érdeklődő, ambiciózus tanulókat** ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt **helyi, regionális és országos versenyeken**. Ezekre a **szakköri foglalkozásokon** fel is **készíti** őket a szakkörvezető. **Hagyományainknak** megfelelően **részt veszünk** a Herman Ottó iskolák országos találkozásán és vetélkedőjén, a „**Madarak és fák napja**” alkalmából szervezett **országos versenyen**, a Környezetvédelmi Oktatási Központ által meghirdetett **levelezős versenyeken**.

**Kiállítások:** Pl.: **Zöltség-és gyümölcs szobrászat** alkotásainak bemutatása.

**Akciók:** Egy-egy **helyi környezeti probléma** megoldására, vagy jeles napokon szervezünk olyan **akciókat**, amelyek **felhívják közösségein figyelmét** egy-egy **környezeti problémára**. Pl.: fásítás, szárazelem gyűjtése, stb.

### **Az iskolai életvitel**

Az iskola **működési szabályzatában** és a **házirendben** leírtaknak megfelelően.

## A környezetvédelmi nevelésben alkalmazható tanulási módszerek

*Alapelvünk* a pedagógiai *módszerek kiválasztásában*, hogy *élményközpontú*, helyszínhez és *életkori sajátosságokhoz igazodóak* legyenek, önálló tanulói *tevékenységekre*, cselekedtetésre *épüljenek*.

Az *alábbi módszerek* alkalmazására van példa pedagógiai gyakorlatunkban:

- **Játékok:** szituációs, memóriafejlesztő, kombinációs, érzékelést fejlesztő, ráhangolást segítő, bizalomerősítő, kapcsolatteremtést segítő, drámapedagógiai.
- **Modellezés:** hatásvizsgálatok, rendszermodellezés, előrejelző, működő modellek készítése, elemzése.
- **Riport módszer:** kérdőíves felmérés, direkt riportok.
- **Projekt módszer:** analízis – akció projektek.
- **Terepgyakorlati módszerek:** terepgyakorlatok, kirándulások, táborok, térképkészítés, egyszerű megfigyelések, célzott megfigyelések, mérések.
- **Aktív, kreatív munka:** természetvédelmi és fenntartási munkák, rekonstrukciós munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend és tisztasági verseny.
- **Közösségépítés:** csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében.
- **Művészi kifejezés:** vizuális művészet a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások, zeneművészet, táncművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése, a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén.

## A környezetvédelemben alkalmazható taneszközök

Az egyéb *szaktárgyi órákon használt taneszközöket* használjuk (lásd fizika, kémia, biológia).

Így:

- mikroszkópok, metszetek,
- videofilmek,
- hangosított diáorok,

- faliképek,
- vegyszerek,
- szakkönyvek,
- gyűjtőeszközök.

**Ezekon kívül a különböző akciókra, eseményekre:**

- facsemeték,
- fényképészeti eszközök,
- autóbusz a kiránduláshoz,
- táborozáshoz szükséges felszerelés,
- előadók díja,
- nyersanyag (ételbemutatókhoz, zöldség-, gyümölcszobrászathoz).

**Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:**

- Az *ellenőrzés bizalomra épüljön* és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a *további célmeghatározás*.
- Mindig biztosítsuk a *javítás lehetőségét*, s ez tükrözze a következő igényességet.
- Az *értékelés* során körültekintő, lényegre irányuló, *tárgyilagos*, egyértelmű, *előrehaladást biztosítsunk* és határozott *instrukciókat adjunk* a továbblépéshez.
- Fontos az *összefüggések meglátásának* segítése.
- A környezeti nevelés *eredménye*, a *tanulók neveltségi szintje* és beállítódásának *értékelése* magatartásuk és szorgalmuk minősítésében jelenjen meg.

**Az eredményvizsgálatok iránya**

**A tanulók esetében:**

- Az *iskolai cél- és értékrendszer* megvalósulása.
- A *szociális képességek* alakulása.
- A *beállítódások és értékorientáció* fejlődése.
- A *csoporthelyzet* megismerése.
- A *konfliktuskezelés* módja.

### **Osztályközösségek esetében:**

- A *csoportviszonyok* alakulása.
- A *közüvélemény*, a morális gondolkodás.
- Az *informális* kapcsolatrendszer.
- A *tevékenységrendszer* megismerése.

### **Eredményvizsgálati módszerek:**

- *Folyamatkövető* megfigyelés.
- *Célzott* megfigyelés.
- *Helyzetfelmérés* (szociometriai vizsgálat).

## **3.12. A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok**

### **A fogyasztóvédelmi oktatás célja**

„A fogyasztóvédelem *célja* a *fogyasztói kultúra* fejlesztése, és a *tudatos* kritikus *fogyasztói magatartás* kialakítása és fejlesztése a tanulóknban.””(NAT)

A cél elérését a *fenntarthatóság*, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a *fenntarthatóságnak* a mindennapi életünkben *fogyasztóként való képviselése* jelenti.

### **A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:**

A tanulók hatékony *társadalmi beilleszkedéséhez*, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül *sükséges a szociális és társadalmi kompetenciák* tudatos, *pedagógiaailag megtervezett fejlesztése*. Olyan *szociális motívumrendszerek* kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek a *gazdasági és társadalmi előnyöket* egyaránt *hordoznak* magukban.

Szükséges a *társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának* elősegítése, a *jogaikat érvényesíteni tudó*, a *közéletben részt vevő* és *közreműködő fiatalok* képzése.

A fogyasztás *elemi meghatározója* a család.

*Iskolai programunkban* a pszichológiai mozgatókra, és a *helyes értékrend kialakítására* kell a *hangsúlyt* fektetni. A fenntartható fogyasztás *nem* annyira *tudományos vagy technikai kérdés*, hanem inkább az értékek választásával, a *tudatos beállítódással* kapcsolatos viszony.

**Az értékek formálásában lényeges például:**

- A *kívánság és a szükséglet* fogalmának tisztázása és elkülönítése.
- Az *egyéni és társadalmi jogok* tiszteletben tartása.
- A *természeti értékek* védelme.

**Fontos továbbá a fogyasztás során:**

- A *tájékozódás* képessége.
- A *döntési helyzet* felismerése.
- A *döntésre* való *felkészülés*.

*Meg kell ismertetni* a tanulókkal *a piac, a marketing és a reklám szerepét*, alkalmassá téve őket a *területen való eligazodásra*.

Hangsúlyozni kell:

- *a minőség és a biztonság* szerepét a fogyasztás során,
- valamint a *gazdaságosságot* és a *takarékosságot*.

A *fogyasztóvédelmi oktatás céljaként* megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a *kritikus fogyasztói magatartás kialakítása* és fejlesztése érdekében különösen *fontos*, hogy a diákok *értsék* valamint a saját életükre *alkalmazni tudják* az alábbi *fogalmakat*:

- tudatos, kritikus *fogyasztói magatartás*,
- ökológiai *fogyasztóvédelem*,
- környezettudatos *fogyasztás*,
- fenntartható *fogyasztás*,
- preventív, vagyis megelőző *fogyasztóvédelem*.

**A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban**

Az egyes tantárgyak *tanórai foglalkozásaiba* jól beépíthetők a *fogyasztóvédelemmel kapcsolatos* tartalmak.

|                               |                                                                                                                                             |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Technika</b>               | áruismeret, a gyártás és termékminőség összefüggései                                                                                        |
| <b>Matematika</b>             | banki, biztosítási vagy üzemanyag fogyasztási számítások                                                                                    |
| <b>Fizika</b>                 | mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz, mérőórák)                                                                           |
| <b>Földrajz</b>               | eltérő fogyasztási struktúrák és szokások                                                                                                   |
| <b>Magyar</b>                 | reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái                                                                                      |
| <b>Biológia</b>               | egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás                                                 |
| <b>Kémia</b>                  | élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata |
| <b>Informatika</b>            | elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem) internetes fogyasztói veszélyforrások.                                                           |
| <b>Történelem</b>             | EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története, stb.                                                       |
| <b>Médiaismeret</b>           | a reklám képi nyelve és hatásai                                                                                                             |
| <b>Tantárgyközi projektek</b> | Pl. hogyan készül a reklám? a zsebpénz                                                                                                      |

## Módszertani elemek

### Készségek kialakítása, fejlesztése

#### Például:

- a kritikus *gondolkodás*,
- az egyéni és csoportos *döntéshozás*,
- a *problémamegoldás*,

A készségfejlesztésnek *tartalmaznia kell* az egyén és társadalom viszonyáról szóló *információgyűjtés, információfeldolgozás*, a feldolgozott információk alapján való *döntés és végrehajtás módszereit*.

A fogyasztói szokásalakítás egyik *fontos célja* a *szülők* és a *helyi közösségek együttműködésének* megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a *családok* és közösségek *fenntartható fogyasztásra való törekvése* is kialakulhat.

**Az alábbi módszerek gyakori alkalmazásával kívánjuk a helyes fogyasztói szokásokat kialakítani:**

- *interjúk, felmérések* készítése az emberek vásárlási szokásairól
- *riportkészítés* az eladókkal
- *médiafigyelés, reklámkritika*
- egyéni és csoportos *döntéshozatal*
- *adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információszerzés*

### **3.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke**

A *Közoktatási törvény 124§ (20) bek.* és a *11/1999. (VI.8.) MKM rendelet 7. melléklete* "Nevelő munkát segítő eszközök" pontjának *"Taneszköz"* bekezdése alapján meghatározottak szerinti kötelező eszközeink jegyzéke. Lehetőségeinkhez mérten *évenként*, folyamatosan *bővítjük* eszköztárunkat.

#### **Az oktatást szolgáló audiovizuális eszközök:**

Magnetofon, írásvetítő, fénymásoló, CD lejátszó, televízió, videomagnó, DVD, diavetítő, vetítövászor

#### **Magyar nyelv és irodalom**

Nyelvtani falitablók, magyar irodalomtörténeti térkép, írói arcképsorozat, lexikonok, kézikönyvek, hangkazetták, CD-k, video- és DVD filmek, kötelező és ajánlott olvasmányok, helyesírási szótárak,

**Matematika:**

űrmérték sorozat, méterrúd, táblai körző, szögmérő, számegyenes, szám és jelkártya, műanyag testsorozat, geometriai falitábla.

**Fizika:**

tanulókísérleti hőmérő, karos mérleg, rugós erőmérő, mechanikai tanulókísérleti készlet, hőtani tanulókísérleti készlet, iránytű, ködfénylámpa, merülőforraló, üvegprizma, grevesande- készülék.

**Kémia:**

kémcsövek, kémcsőállvány, büretta, bürettafogó, égető kanál, lombikok, üvegbot, üveggád, gömblombik, mérőlombik, főzőpoharak, pipetták, mérőhenger, gázfejlesztő készülék, vas háromláb

**Technika:**

kések, ár, iratkapcsoló, fenőkö, iratkapcsoló, papírvágó gép, satu, csípőfogó, laposfogó, kézi fűrőgép, mérőszalag, tolómérő, menetmetsző, fűrőkészlet, fonalfűrész tartozékai, faderékszög, kerek reszelő, rugós erőmérő, lapos véső, szerelőkészlet a gépelemek tanításához, pillanatforrasztó, kombinált mérőműszer, alternatív kapcsoló, csillárkapcsoló, dugaszoló aljzat.

**Idegen nyelv (német, angol):**

magnetofon, CD lejátszó, kazetták, CD lemezek, videolejátszó, video- és DVD filmek, nyelvtani táblázatok, térképek, tematikus képek, szótárok, kézikönyvek, tesztkönyvek, nyelvi játékok.

**Testnevelés:**

asztalitenisz ütők, hálók, magasugró állvány, talajszőnyegek, tornapadok, ugrószekrény, ugródeszka, zsámolyok, kis labdák, kézilabdák, futball-labdák, röplabdák, gumilabdák, ugrókötel, karikák, jégkorcsolya, szöges-cipők.

**Informatika:**

lemezek, CD-k, meglévő gépek fejlesztése, fejhallgatók

**Rajz:**

rajzasztalok, székek, rajztáblák, eszköztároló szekrények, modellasztal, ollók, tapétavágó kések, TV, video, videotéka, DVD és CD-lejátszó, videokamera.

**Biológia:**

színes TV, tanári mikroszkóp, tanulói mikroszkóp, koponyamodel, izomzati torzó, szívmodell, szemmodell, vesemodell, gégemodell, oktatótáblák, falitérképek.

**Földrajz:**

videofilmek, földgömbök, oktatótáblák, falitérképek

**Történelem:**

térképek, vaktérképek, szakkönyvek, segédkönyvek, videofilmek, történelmi fólíasorozatok, diasorozatok

**Ének tantárgy:**

mágneses hangjegytábla, kazetták, CD-k, lemezek, zeneismereti fali-tabló, zeneszerzők arcképsorozata.

**Egészség- és munkavédelmi eszközök**

Mentőláda, védőruha, tűzoltó-készülék.

## 4. Az iskola helyi tanterve

### 4.1. A NAT belépésének ütemezése

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- **HK2003** = a 2003 szeptemberétől – a tanulók kötelező óraszámának csökkenése miatt módosított 2001-ben bevezetett helyi tanterv;
- **H2004** = a 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján, valamint az Oktatási Minisztérium által 2004-ben kiadott kerettanterv alapján elkészített 2004 szeptemberétől érvényes helyi tanterv.

| TANÉV     | ÉVFOLYAM |       |       |       |        |        |        |        |        |        |        |        |
|-----------|----------|-------|-------|-------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
|           | 1.       | 2.    | 3.    | 4.    | 5.     | 6.     | 7.     | 8.     | 9.     | 10.    | 11.    | 12.    |
| 2007-2008 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 |
| 2008-2009 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 |
| 2009-2010 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 |
| 2010-2011 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | H2004  | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 |
| 2011-2012 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | HK2003 | HK2003 | HK2003 | HK2003 |
| 2012-2013 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | HK2003 | HK2003 | HK2003 |
| 2013-2014 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | HK2003 | HK2003 |
| 2014-2015 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | HK2003 |
| 2015-2016 | H2004    | H2004 | H2004 | H2004 | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  | H2004  |

Iskolánkban az Oktatási Minisztérium által kiadott tantervet alkalmazzuk.

#### 4.2. 243/2003-as Nemzeti Alaptanterv és ennek 202/2007-es törvényi változásai

Az alaptanterv *kiemelt fejlesztési feladatokat* határoz meg, amelyek *a kulcskompetenciákra épülnek*. A kulcskompetenciák megalapozása és megszilárdítása *az 1-6. évfolyamon* történik, folyamatos, *egyénhez igazodó* fejlesztéssel.

Az előbb felsorolt *szakaszok feladata*:

| évfolyam        | szakasz          | nevelő-oktató munka legfőbb feladata                                                                                                                                                                                       |
|-----------------|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1-2.<br>osztály | <i>bevezető</i>  | <ul style="list-style-type: none"><li>- óvoda és iskola közötti <i>sikeres átmenet</i> megoldása</li><li>- <i>játékos tanulás</i>, figyelembe véve a gyerekek egyéni fejlődési ütemét, érdeklődését</li></ul>              |
| 3-4.<br>osztály | <i>kezdő</i>     | <ul style="list-style-type: none"><li>- tanítási és tanulási folyamatok <i>erősítése</i> a tanulók <i>képességeihez igazodó terhelés</i> megtartásával</li><li>- <i>kulcskompetenciák</i> folyamatos fejlesztése</li></ul> |
| 5-6.<br>osztály | <i>alapozó</i>   | <ul style="list-style-type: none"><li>- az <i>önálló tanuláshoz</i> szükséges kulcskompetenciák megerősítése</li><li>- a <i>szakrendszerű</i> oktatás <i>előkészítése</i></li></ul>                                        |
| 7-8.<br>osztály | <i>fejlesztő</i> | <ul style="list-style-type: none"><li>- <i>szakrendszerű oktatás</i></li></ul>                                                                                                                                             |

##### 4.2.1. A nem szakrendszerű oktatás törvényi szabályozása

A módosított közoktatásról szóló 2003. évi LXI. törvény előírja, hogy az általános iskolák *5-6. évfolyamán* az alapozó szakaszban *részen nem szakrendszerű oktatás*, részben szakrendszerű oktatás keretei között kell az oktatást megszervezni.

- a közoktatási törvény 2006. évi LXXI. módosítása meghatározza a *nem szakrendszerű oktatásra felhasználható* időkeretbe bevonható kötelező tanórák és a nem kötelező tanórai *foglalkozások arányát*.
- közoktatási törvény 8.§ (3. bekezdés) alapján az *5-6. évfolyamon* az alapozó szakaszban a *rendelkezésre álló időkeret 25-50 %-át* az iskolai *alapozó funkciók hatékonyságának növelésére*, a fennmaradó *75-50%-ot* a korábbi évek gyakorlata alapján a *tantárgyi /szakrendszerű/ tanításra fordítjuk* az 5-6. évfolyamon.

- közoktatási törvény 1.§ (1. bekezdés) alapján az ötödik évfolyamon *első alkalommal a 2008/2009. tanévben* alkalmazzuk, majd felmenő rendszerben folytatjuk a *nem szakrendszerű oktatást*.

#### 4.2.2. A nem szakrendszerű nevelés-oktatás kiterjesztése az 5-6. osztályra

##### A nem szakrendszerű oktatás kiterjesztésének törvényi háttere

(1993. évi LXXIX számú Köznevelési törvény, és annak módosításai)

| évfolyam     | szakasz   | oktatás szervezés módja                                                                                                              | Szükséges pedagógiai képesítés                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1-2. osztály | bevezető  | nem szakrendszerű                                                                                                                    | tanítói oklevél                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 3-4. osztály | kezdő     | nem szakrendszerű                                                                                                                    | tanítói oklevél                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 5-6. osztály | alapozó   | 2008-2009<br>2009-2010<br>2010-2011<br><b>Kötelező és nem kötelező órák<br/>min. 25 %-a nem szakrendszerű<br/>(min. 7-8 óra/hét)</b> | nem szakrendszerűben taníthat:<br>- <b>tanító</b> szakkollégiummal vagy műveltségi területtel<br>- <b>tanító</b> szakkollégium nélkül, ha 120 órás képzést elvégezte<br>- <b>tanár</b> , szaktárgyában, ha a 120 órás képzést elvégezte<br>- <b>tanár</b> , 5 éves alsó tagozatos tanítási gyakorlattal |
| 7-8. osztály | fejlesztő | szakrendszerű                                                                                                                        | tanár, szakképesítéssel                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

##### A nem szakrendszerű oktatás célja:

- Azon **kompetenciák** (kulcskompetenciák, képesség-együttesek) **fejlesztése**, amelyek birtoklása **biztosítja a változó világban** a gyors és hatékony **alkalmazkodást**.
- Nem az ismeretátadásra helyezzük a **hangsúlyt**, hanem a **képességek fejlesztésére**, amelyekkel az **önálló ismeretszerzés** megvalósulhat.
- Az alapképességek fejlesztése **tantárgytól független, bármely tantárgy keretében** megvalósulhat.

Pl. olvasási készség, szövegértési készség, kommunikációs készség, logikus gondolkodási készség, szociális készségek stb.

- **Minden gyermeknek** a neki megfelelő **egyéni gondoskodást** igyekszünk nyújtani.

A nem szakrendszerű oktatás kiterjesztése az 5-6. osztályban azt a **célt szolgálja, hogy:**

- **kezelni tudjuk** az **eltérő fejlettségi szintet** elért tanulókat,
- megadja a lehetőséget arra, hogy **lemaradó tanulóink beérjék társaikat**, felzárkózzanak
- **megerősítsük** azokat **az egyéni képességeket**, amelyek az egyes tantárgyak követelményeinek elsajátításhoz, az **önálló tanuláshoz** szükségesek.

#### 4. 3. A nem szakrendszerű oktatás megvalósítása az intézményünkben

##### 4.3.1. Legfontosabb fejlesztési céljaink, feladataink

| Fejlesztési cél                                           | Megvalósítás lehetőségei                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>személyiségfejlesztés, egyénhez igazodó fejlesztés</b> | differentiált óraszervezés, csoportmunka szervezés, egyéni fejlesztési terv készítése,                                                                                     |
| <b>tehetségkibontakoztatás</b>                            | differentiált óraszervezés, egyénre szabott szorgalmi feladatok, versenyekre való felkészítés, önálló kutató és gyűjtőmunkára ösztönzés, szakkörök szervezése,             |
| <b>felzárkóztatás segítése</b>                            | differentiált óraszervezés, fejlesztő foglalkozások (fejlesztőpedagógus), korrepetálás, egyénre szabott házi feladatok, egyéni gyakorló feladatok, tanuló párok szervezése |
| <b>szociális hátrányok enyhítése</b>                      | szülővel való kapcsolattartás, együttműködés a fejlesztő pedagógussal, szociális juttatások iskolai programokhoz                                                           |

#### 4.3.2. Nem szakrendszerű oktatásban résztvevő pedagógusok és szakképzettségek:

A *pedagógussal* szemben támasztott *követelmények*:

A nem szakrendszerű oktatásban részt vevő pedagógus *legyen alkalmas* az alapvető *készségek, képességek fejlesztésére, rendelkezzen* azokkal az *ismeretekkel*, amelyek az érintett évfolyamokra járó tanulók *életkori sajátosságaiból* adódó *oktatás szervezési feladataihoz* szükséges.

A *tanár felkészülése* a *nem szakrendszerű* oktatásra:

A *közoktatásról szóló törvény 17. §-ának (8) bekezdése* alapján a *nem szakrendszerű* oktatásban akkor *vehet részt a tanár*, ha *legalább százhusz óras pedagógus-továbbképzés vagy szakirányú továbbképzés* keretében elsajátította a *hat-tizenkét éves* korosztály *életkori sajátosságaihoz* illeszkedő *pedagógiai, pszichológiai ismereteket* és az eredményes felkészítéshez *szükséges módszereket*. Az intézményünk *továbbképzéssel biztosítja* a nem szakrendszerű oktatásban résztvevő *pedagógusok szakmai felkészültségét*.

A *tanító felkészülése* a nem szakrendszerű oktatásra:

A *közoktatásról szóló törvény 17.§-ának (8) bekezdése* szerint az ötödik és a hatodik évfolyamon a tanító *akkor láthat el* nevelő és oktató munkát, ha *valamely tantárgyból szakkollégiumi végzettséggel is* rendelkezik.

#### 4.3.3. Kiemelt fejlesztési igények, készség-képesség területei a 10-12 éves korú tanulók vonatkozásában az alábbiak:

A *Nemzeti alaptanterv* kiemelt *fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek*, melyek megalapozása, megszilárdítása az ötödik-hatodik évfolyamon is folyamatos, *egyénihez igazodó* .

A kulcskompetenciák kialakítását *szolgálja a nem szakrendszerű oktatás*, melynek *célja*, hogy *kialakuljon a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség*, vagyis minden olyan tulajdonság, amely *érvényesíthető* mindegyik kompetencia esetében.

A nem szakrendszerű oktatásban a ***képességek fejlesztésére helyeződik a hangsúly.***

**Alapkészségek:**

olvasáskészség, íráskészség, elemi számolási készség,  
elemi rendezési képesség és elemi kombinatív képesség.

***Olvasás:*** olvasáskészség fejlesztése.

***Íráskészség:*** íráskészség fejlesztése.

***Elemi számolási készség:*** számolás készsége, mértékegység-váltás és a négy alpművelet gyakoroltatása.

***Elemi rendező és kombinatív készség:*** az elemi kombinatív készség fejlesztése az egyes tanulók vonatkozásában.

**4.3.4. Az oktatásszervezésnél az alábbi területek kapnak kiemelt figyelmet:**

- az ***önálló tanulás, jegyzetelési technikák*** tanítása 10-12 éves korban,
- az ***információszerzés-, és feldolgozás*** (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás) képességének fejlesztése,
- a ***kommunikációs képességek*** (pl.: műfajok ismerete, értése, nyelvhelyessége, helyesírása, alkotása hétköznapi helyzetekben) erősítése,
- a ***szociális kompetenciák*** fejlesztése,
- a ***térbeli, időbeli mennyiségi viszonyokban*** való pontosabb ***tájékozódás***,
- az 5. és 6. évfolyamokon kialakítandó tanulásszervezés során ***a módszertani kultúra.***

**4.3.5. A nem szakrendszerű oktatás főbb műveltségi területei:**

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- művészetek.

#### 4.3.6. A nem szakrendszerű oktatás időkeretei:

Az *5-6. évfolyamon* megvalósuló *nem szakrendszerű oktatás megszervezésénél* a rendelkezésre álló *időkeret 25%-át* használjuk fel erre a célra. A *tanórák arányát* a *tagintézmények* maguk határozzák meg, *saját helyi tantervükben*.

#### 4.4. Az etnikai kisebbséghez tartozó cigányok történelmének, földrajzának, kultúrájának és hagyományainak megismertetésével kapcsolatos tennivalóink

A művelődési és közoktatási miniszter *"A Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve" (32/1997.(XI.5.) rendelet)*, a megyei közoktatás fejlesztési programban megfogalmazottak és *iskolánk eddigi hagyományai* alapján az alábbiakban fogalmazzuk meg *terveinket*.

Az iskola nevelési és oktatási rendszere *cél és feladat*-meghatározásának *szerves része* a *cigány gyermekek oktatása, nevelése*.

*Célunk* megismertetni a tanulókkal a *cigány kultúra* műveltségi anyagát: történelmét, szokásait, hagyományaikat, költészetüket, zenéjüket, nép- és képzőművészetüket.

A *cigány nyelv* oktatásának *igénye* körzetünkben *nem jelentkezett* eddig.

A *cigányság történelmi*, néprajzi, művészeti hagyományainak *megismertetése alapvető feladatunk*. Ezzel is segítve azt, hogy iskolánkban az *elkülönülés*, illetve az elkülönítés problémája *ne mélyüljön el*.

A cigány gyermekeket sújtó *hátrányok kiegyenlítéséhez* és a sikeres továbbhaladásukhoz *szükségesek*:

- *felzárkóztató* program,
- sajátos, *tehetségfejlesztő* foglalkozások szervezése,
- *népi hagyományaik, szokásaik* megismertetése,
- *mentálhigiénés* programok megvalósítása,
- *népi értékeik* pozitív erősítése (zene, tánc).

A felzárkóztatás *tanórán és tanórán kívüli* foglalkozásokon folyik *egyéni* és *csoportos* formában. *Kis létszámú* osztályaink lehetővé teszik a *differenciált, egyéni fejlesztést* szolgáló munkálkodást.

Az interkulturális oktatás *célja*, hogy a kisebbség és a többség *együtt sajátítsa el egymás* népismereti *műveltségi anyagát* (történelem, földrajz, néprajz, művészetek).

#### 4.4.1. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről

Erre a tevékenységre minden *lehetőséget megragadunk, tájékoztatjuk a családot a szülői értekezleteken, a fogadóórákon, a családlátogatások* alkalmával valamint a havonta tartott *gyermekvédelmi fogadóórákon*, ahol az iskola *gyermekvédelmi felelősei* várják az érdeklődő, tájékozódni kívánó szülőket. Természetesen igény szerint *azonnali konzultációra* is lehetőséget teremtünk órák előtt és után *minden nap*. *Célunk*, hogy *minden rászoruló család tudomást szerezzen* a juttatásokról, senki *ne essen ki* a szociális hálóból.

#### 4.4.2. Helyi, regionális és országos támogatások megszerzésének ösztönzése

Az *ifjúságvédelmi felelősök* folyamatosan *figyelemmel kísérik* a meghirdetett *pályázati lehetőségeket*. Erről *tájékoztatják az osztályfőnököket*, akik felveszik a témakörben *érintett családokkal* a kapcsolatot. Így *az ösztöndíjak és pályázatok* is eljutnak az érdekeltekhez. *Fontos feladatnak* tartjuk, hogy az esetlegesen bonyolult *adminisztrációs tevékenység* elvégzésében sem hagyja magára az iskola a szülőket, ezekben a kérdésekben kollégáink *szakmai segítséget nyújtanak* az arra rászorulóknak.

#### 4.5. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei

A *tankönyvek* és tanulási *segédletek* (munkafüzet, feladatlap, szöveggyűjtemény, stb.) kiválasztásának *elsődleges szempontjai*:

- a *nyomtatott taneszközök* az oktatási miniszter által közzétett *hivatalos jegyzékből* kerüljenek kiválasztásra
- *kapcsolódjon* az iskola oktatási és nevelési *feladatrendszeréhez*

- a tartalom, a feldolgozás a **gyerekek képességeihez igazodjon**
- **praktikus, használható**, áttekinthető, tagolt és megfizethető legyen
- legyen **tartós**, több éven át használható, továbbadható
- a tankönyvek ára ne lépje túl az éves költségvetés **tankönyv-támogatási normatíváját**
- a **kiegészítő segédanyagok** szolgálják az **eredményességet**, megválasztásukhoz **szükséges a szülővel való egyeztetés**.

Egy **adott évfolyamon** illetve **egy tantárgyon belül** azonos tankönyv és taneszköz használatára törekszünk. **Iskolai könyvtárunkba** is beszerezzük a **tankönyveket**, amelyeket a **nehéz helyzetben** lévő tanulók **kikölcsönözhetnek**.

Meglévő **taneszközeinket** a helyi tanterv igényeinek megfelelően **folyamatosan bővítjük, fejlesztjük** az anyagi lehetőségeinkhez képest.

Tankönyvek, tanulói segédletek beszerzését a **tankönyvfelelős segítségével** oldjuk meg. Az **igények felmérését** a **szaktanárok** és az **osztályfőnökök** segítik.

#### 4.6. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára **akkor léphet**, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben **"A továbbhaladás feltételei"** c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon **minden tantárgyból teljesítette**.
- A tanuló az **1-3. évfolyamon** csak akkor utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való **igazolt vagy igazolatlan mulasztás** miatt **nem tudta teljesíteni**. Ezt kell alkalmazni az **idegen nyelv tekintetében is**, az idegen nyelv tanulásának **első évében**.
- A tanuló részére **engedélyezhető** az iskolai évfolyamnak **megismétlése** akkor is, ha magasabb évfolyamba léphet. Az engedély megadásáról a **kiskorú tanuló szülőjének** kérésére az **igazgató** dönt. A **szülő kérésére** az 1-4. évfolyamon **engedélyezni kell** az évfolyamismétlést.
- Az **első évfolyamra** felvett tanuló, ha – a **szakértő vagy nevelési tanácsadó véleménye** alapján – az **igazgató mentesítette** az értékelés és minősítés alól, az első évfolyamot **előkészítő évfolyamként** végzi és fejezi be. Előkészítő

évfolyamra a tanuló **csak egy tanévben járhat**, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a **7. életévében megkezdte**.

- Ha a tanuló az **első évfolyamon** első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, **munkája előkészítő jellegűnek** minősül, és tanulmányait az első **évfolyamon folytatja**.
- A követelmények **teljesítését** a nevelők a tanuló **év közbeni tanulmányi munkája**, illetve **érdemjegyei** alapján **bírálják el**. A **4-8. évfolyamon** minden tantárgyból legalább az **"elégséges"** év végi osztályzatot **kell megszerezni** a tanulónak a **továbbhaladáshoz**.
- Ha a tanuló a **4-8. tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez elégtelen** osztályzatot a következő tanévet megelőző augusztus hónapban **javító vizsgát tehet**.
- Ha a tanuló **4-8. évfolyamon** a tanév végén **három vagy több tárgyból elégtelen** osztályzatot szerez, vagy **250 óránál többet mulaszt** évfolyamot **ismételni köteles**, amennyiben a nevelőtestület döntése alapján nem tehet osztályozó vizsgát.

A **magasabb évfolyamra történő lépéshez** a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozó vizsgát kell tenni**, ha:

- az iskola **igazgatója felmenti** a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola **igazgatója engedélyezte**, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál **rövidebb idő alatt** teljesítse,
- egy tanítási évben **250 óránál többet** vagy **egy tantárgy** óraszámának **30%-át mulasztotta**, és a nevelőtestület dönt az osztályozó vizsga engedélyezéséről,
- **magántanuló** volt.

A **250 óránál többet mulasztott** tanulók (ha a nevelőtestület engedélyezi), és a **magántanulók osztályozó vizsgát** kötelesek tenni **a készségtárgyakat kivéve** minden tantárgyból. **Magatartásból és szorgalomból** nem értékeljük.

Az osztályozó vizsgán **3 fős vizsgabizottság** vizsgáztat, **jegyzőkönyv** készül és **mellékelni kell** a tanulók **írásbeli vizsgafeladat**-megoldását.

#### **4.7. Az iskolában folyó nevelő-oktató munkánk ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere**

Az *ellenőrzés* a normáknak, jogszabályoknak való *megfelelés vizsgálata*.

Az iskolában folyó *belső ellenőrzés* a jogszabályokban és *az iskola belső szabályzataiban* (a pedagógiai programban, az iskola minőségbiztosítási rendszerében (IMIP), a szervezeti és működési szabályzatban, a házirendben valamint az iskola éves munkatervében) *meghatározott előírás* alapján történik.

##### **4.7.1. A nevelő-oktató munka ellenőrzése**

**Az ellenőrzés területei:**

**külső:** *ágazati* ellenőrzés (Oktatási Minisztérium, OKÉV szakértők bevonásával)

fenntartói ellenőrzés (szakértők, Intézményirányító Osztály, jegyző, pénzügyi revízió,)

**belső:** *intézmény* szintű ellenőrzés

**Intézmény szintű ellenőrzés**

**Az ellenőrzést végzik:**

**A pedagógusok esetében:**

- igazgató,
- igazgatóhelyettes,
- minőségi kör,
- munkaközösség-vezetők,
- szakértők.

**A tanulók esetében:**

- az iskola pedagógusai,
- mérést végző szakértők.

Az ellenőrzés területei

**A pedagógusok oktató-nevelő munkáján belül kiterjed:**

- Tanár - diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteletben tartására.
- A szülőkkel való kapcsolattartásra.
- A nevelő- és oktató munka színvonalára a tanítási órákon.

**Ezen belül fontos ellenőrzési területek:**

- A nevelő előzetes *felkészülése és tervező* munkája.
- A *tanítási óra* felépítése és szervezése.
- A tanítási órán alkalmazott *módszerek*.
- A tanulók *ellenőrzése, értékelése*.
- A *tanulók munkája és magatartása*, valamint a *pedagógus egyénisége, magatartása* a tanítási órán.
- Az *óra eredményessége*, a helyi tanterv *követelményeinek teljesítése*.
- A *felzárkóztatás* és *tehetséggondozás*.
- Az iskolai *diákönkormányzat tevékenységének* segítése.
- A tanórán és az iskolán kívüli *foglalkozások szervezése*, az ezeken való részvétel.
- A *gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok* ellátása.
- A tanulók *továbbtanulásának segítése*, irányítása.
- A pedagógusra bízott *tanterem rendezettsége*, dekorálása.

**A tanulók iskolai munkáján belül:**

- A helyi tantervben előírt *követelmények teljesítésének szintje*, az egyes tantárgyakból *nyújtott teljesítmények*.
- Az *iskolai és az osztályközösségekben* végzett tevékenység.
- A *tanuló magatartása*, viselkedése, fegyelmezettsége.

A tanulók *iskolai munkájának ellenőrzése* folyamatosan történik az iskola *helyi tanterve* és a nevelők által összeállított *tanmenetek*, osztályfőnöki *munkaterv*ek alapján.

A pedagógusok *nevelő-oktató munkájának ellenőrzése* belső *ellenőrzési terv* alapján történik.

#### 4.7.2. A nevelő-oktató munka ellenőrzésére szolgáló mérések

##### A pedagógusok körében:

- Munkahelyi *léggör* vizsgálata.
- *SWOT analízis*: erősségek és gyengeségek, lehetőségek és veszélyek feltárása.
- A *pedagógusok értékkorientációs* vizsgálata (pedagógiai program felülvizsgálata vagy módosítása esetén).

##### A szülők körében:

- A szülői értekezleteken (csoportos *interjú*).
- *Kérdőíves* módszerrel.

##### A tanulók körében:

- A *tanulók személyiségét* és *közösségi magatartását* vizsgáló mérések: szociometriaival vizsgálattal, kérdőíves módszerrel tanulói elégedettség mérése, személyiségjegyek, neveltségi szint mérése.
- A helyi *tanterv követelményeinek* teljesítését mérésekkel vizsgáljuk.
- A *testi fejlettség* mérése évfolyamonként.

#### 4.7.3. Az iskola értékelési rendszere

Az iskolában folyó értékelő tevékenység *célja*, hogy az *ellenőrzés során* feltárt adatokra, *tényekre* támaszkodva azt *vizsgálja*, hogy a *nevelő-oktató munka* és annak eredményei *mennyiben felelnek meg* az iskola *pedagógiai programjában* megfogalmazott célkitűzéseknek.

A nevelő oktató munka értékelésének *alapvető feladata*, hogy *megerősítse* a nevelőtestület *pedagógiai tevékenységének helyességét* vagy *feltárja a hibákat*, hiányosságokat, és így *ösztönözze* a pedagógusokat *a hibák kijavítására*, a nevelő és oktató munka fejlesztésére.

## Az intézmény nevelő-oktató munkájának értékelése

Az intézmény nevelő-oktató munkáját **az iskola igazgatója** minden **tanév végén**, a 4 **évenként** történő **beszámoltatás** időszakában, valamint az igazgatói **megbízás lejártakor** átfogóan értékeli (a tanulók, a szülők és a nevelők véleményének figyelembe vételével).

### Az értékelés szempontjai:

- Az **iskola működését** jellemző legfontosabb adatok (tanulólétszám, tanulócsoportok, pedagógusok és más dolgozók létszáma, beiskolázási adatok).
- A nevelő és oktató **munka feltételeinek** alakulása (az intézményi költségvetés legfontosabb mutatói, tárgyi feltételek: épületek, helyiségek, berendezések, tantárgyi szakmai anyagok).
- A tanítási-tanulási **folymat eredményessége** (tanulmányi átlageredmények, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás területei és eredményei, bukások száma, versenyeredmények, a továbbtanulás alakulása).
- A **személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel** kapcsolatos nevelő tevékenység eredményessége (a diákönkormányzat és az osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek, gyermek- és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók).
- A pedagógusok **nevelő és oktató munkája** (tanítási módszerek, program - és tantervfejlesztés, továbbképzések, személyes példamutatás, tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása).
- Az iskola **kapcsolata** (külső kapcsolatok, részvétel a helyi közéletben, a középiskolák visszajelzése, az iskola és a tantestület hírneve).
- **Tanulmányi és versenyeredmények.**

### A pedagógusok nevelő-oktató munkájának értékelése

Az értékelést **az iskola igazgatója, az igazgatóhelyettesek, a munkaközösség vezetőik** folyamatosan végzik (szóban vagy írásban).

#### A tanítási órák megfigyelésének és értékelésének szempontjai:

- az óra *célja* és *tartalma*,
- *felépítése* és *szervezése*,
- az órán alkalmazott *módszerek*,
- a tanulók *munkája* és *magatartása*,
- a nevelők munkája, egyénisége, magatartása,
- az óra *eredményessége*.

#### A pedagógusok munkájának értékelése:

- *tanulásirányítás*, a tanórai nevelő-oktató munka színvonala,
- a tanulók *tanórán kívüli* foglalkoztatása,
- a *felzárkóztatásra* szoruló tanulók gondozása,
- folyamatos *aktív részvétel* a nevelőtestületi és szakmai munkaközösség tevékenységében,
- munkaköri *kötelezettségeken túli* feladatvállalások,
- az *iskola képviselete*,
- a tanórán kívüli munka, az *osztályfőnöki munka* eredményei, *közösségformálás*,
- a nevelő *különböző megbízásainak* eredményes, jó színvonalú teljesítése,
- a nevelő *szakmai, pedagógiai kapcsolatai* a nevelőtestület tagjaival,
- személyes *példamutatás*,
- *munkafegyelem*, munkához való viszony,
- részvétel a nevelőtestület *szakmai életében*, a *döntések előkészítésében* és *végrehajtásában*,
- a *vezetői feladatok* ellátása,
- *megfelelő kapcsolat* a tanulókkal, a szülőkkel és kollégákkal,
- a tanulók ismereteinek, *képességeinek fejlődése*,
- szakmai *felkészültség*,
- a felzárkóztatásra szoruló tanulók *eredményes fejlesztése*,
- *tehetséggondozás*, a tehetséges tanulók eredményes fejlesztése,
- a tanuló *továbbtanulásának*, középiskolai jelentkezésének eredményei.

### **A tanulói közösségek tevékenységének, fejlődésének értékelése:**

A tanulói közösségek (osztályközösségek) *tevékenységét, fejlődését* az *osztályfőnökök* minden *tanév végén* írásban *értékelik*.

### **Az értékelés szempontjai:**

- Az osztályközösség *életét jellemző* legfontosabb adatok.
- Az osztály *szociális összetétele*.
- A tanulmányi *teljesítmény*.
- Az osztályközösség *társas szerkezete*, a közösségi struktúra.
- *Neveltségi szint* (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A *szülői házzal* való kapcsolat.

A felsorolt területeken *meghatározzuk* azokat a pedagógiai *feladatokat, célokat*, amelyek *változtatásra szorulnak*.

### **A tanulók személyiségfejlődésének, magatartásának és viselkedésének jellemzői**

- A tanulók személyiségfejlődését, magatartását és viselkedését az *osztályfőnökök folyamatosan* szóban és esetenként írásban *értékelik*.
- A tanulók tanulmányi munkájával kapcsolatos *értékelési feladatokat* az iskola *helyi tanterve* tartalmazza.

### **A tanulók teljesítményének értékelése, minősítésének formái:**

#### **A tanulók teljesítményének értékelése:**

Az iskola oktató-nevelő munkájában *kiemelt feladat* a tanulók folyamatos *teljesítményének ellenőrzése, értékelése*, mely segít abban, hogy milyen mértékben *sajátította* el a tanuló a *tananyagot*, milyen *használható* továbbfejleszthető *ismeretek birtokába jutott* és melyek a *hiányosságai*.

#### **Az értékelés segítse:**

- a *gyermeki személyiség* alakítását, formálását,
- az *önértékelés* képességének fejlesztését,
- a további ismeretsajátítás *helyes módszerének* kiválasztását.

### **Az értékelés legyen:**

- folyamatos, rendszeres,
- objektív,
- érvényes, megbízható,
- egységes, a tantárgyak követelményrendszeréhez igazodó,
- igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- segítőszándékú,
- arányos (írásbeli, szóbeli, gyakorlati stb.),
- folyamatjellegű.

### **Az értékelés rendszeressége, gyakorisága és formái:**

- A közoktatási törvényben megfogalmazott értékelési kategóriákat betartva iskolánkban **a tanév 2 periódusra oszlik** (félév, év vége). Mindegyik **végén értékeljük a diákok teljesítményét, magatartását, szorgalmát.**
- Iskolánk az **5 fokú rendszert** használja, **kivétel** ez alól **1-3. évfolyam**, valamint a **4. évfolyam I. féléve**, ahol **szöveges minősítéssel** fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorult. A **felzárkóztatás esetében a szülők bevonásával** értékelni kell a tanulók teljesítményét, **fel kell tárni** a haladást akadályozó tényezőket. A felzárkóztatásra tett **segítő lépésekről tájékoztatást** kell adni a **szülőknek**.
- **A tanulók értékelése, osztályozása nem lehet fegyelmező eszköz!**
- Az 1-4. évfolyamon a **szöveges értékelés 2004. szeptember 1-jétől** került felmenő rendszerben bevezetésre, melynek részletes kidolgozását a tagiskolák helyi tantervei tartalmazzák.

### **Az értékelés lényege a viszonyítás:**

- **Milyen mértékben** sikerült a tanulóknak **az ismereteket elsajátítani?**  
(nem sikerült - gyengén sikerült - megfelelő - jól sikerült - dicséretet érdemel)
- **Mennyit fejlődtek** a tanuló **képességei** az előző értékelés óta?  
(nem fejlődtek - keveset fejlődtek - sokat fejlődtek)
- **Milyen** a tanuló **szorgalma, aktivitása** a tantárgy tanítása során?  
(gyenge - megfelelő - jó - dicséretes)

- A tanév végén az előírt **követelményeknek** milyen mértékben **felelt meg?**  
(nem felelt meg - megfelelt - jól megfelelt).
- Az értékelésről szóló **információkat** az iskola az **OM által rendszeresített nyomtatványokban jegyzi** (napló, anyakönyv), illetve **értesíti** róluk **a szülőt** (tájékoztató füzet, bizonyítvány).
- Az értékelést általában **folyamatosan**, de **legalább havonta egyszer** regisztrálni kell. **Ettől hosszabb idő** telhet el az **új tantárgyak** belépése utáni első félévben vagy a **tanuló hiányzása** esetén.
- Az értékelés **célja**, hogy **visszajelzést biztosítson** a tanár, a szülő és a tanuló számára egyaránt.
- **1-4. évfolyamon** minden évben **november 15-ig és április 15-ig írásbeli szöveges értékelést** adunk a tanulók teljesítményéről.
- **1-4. évfolyamon félévkor és év végén** értékelőlapon értesítjük a tanulókat és a szülőket.
- Az **5-8. évfolyamon** minden tanulónak a **félévi és tanév végi értékeléskor** rendelkeznie kell valamennyi tantárgyból **legalább annyi érdemjeggyel**, mint a tantárgy **heti óraszám**a, **plusz két érdemjegy**. Lehetőleg a kapott érdemjegyek legalább felét **szóbeli megnyilvánulásra kapja** a tanuló.
- **Tantárgyi modulok** (ember és társadalom, etika, mozgóképkultúra és médiaismeret, egészségtan) esetében a tanulók teljesítményét **a tagiskolákban** kidolgozásra került **szempontok alapján** értékeljük.

#### A félévi és év végi osztályzatok megállapításának szempontjai:

- Figyelembe kell venni az **év közben szerzett érdemjegyek tendenciáját** (fejlődés, hanyatlás).
- **Kétes jegy** esetén a **témazárókat nagyobb súllyal kell figyelembe** venni a jegylezárásnál.
- A tanulónak **lehetőséget** kell adni **a javításra**.
- **Tanév végén a félévi jegyet egy osztályzatnak** tekintjük.
- Félévente **annyi érdemjegynek kell lenni**, hogy a tanuló teljesítményének értékelése **egyértelmű legyen**.

- Az ellenőrzőbe (félévkor) a **kimagasló teljesítményt tantárgyi dicsérettel** értékeljük.
- A bizonyítványba **kitűnő minősítés** kerül **abból a tantárgyból**, amelyből a tanuló **kimagasló teljesítményt** nyújtott.
- Az egyes tantárgyakból kapott osztályzatok **bekerülnek a bizonyítványba**.

#### 4.7.3.1. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai

Az iskolai írásbeli beszámoltatás **formái**:

- egyéni **beszámoló**,
- **témazáró**,
- év eleji, félévi, év végi **felmérések**,
- OM **kompetenciamérés**.

Az írásbeli beszámoltatás **rendje**:

- Egyéni beszámoló **a napi tananyagból** előzetes **bejelentés nélkül** írátható.
- Egy-egy **tananyagegység lezárásakor**, összefoglalást követően **témazárót írnak** a tanulók.
- Lehetőleg **minden tanuló minden témazárót** írjon meg.
- A **tanuló kérésére** indokolt esetben **megismételhető** a témazáró. **Mind a két dolgozat osztályzata bekerül** a naplóba.
- A **témazárók**, az év eleji, év végi **felmérések időpontját előre jelezzük** a tanulók felé.
- Az év eleji, félévi, év végi **felméréseket**, a témazárókat **ismétlés, rendszerezés előzi meg**.
- Bekapcsolódunk az **országos képességmérésekbe**.

Az írásbeli beszámoltatás **korlátai**:

- **1-4. évfolyamon napi egy témazáró** vagy felmérő.
- **5-8. évfolyamon napi 2 témazáró** vagy felmérő írátható.
- **Témazáró**, felmérő írása **nem zárja ki** az írásbeli **egyéni beszámoló** lehetőségét.
- Tanítási **szünet utáni első tanítási napon nem íratunk** témazárót, felmérőt.

- **Hosszabb betegséget** követő héten a **tanuló kérheti** az írásbeli **beszámoltatás alóli felmentését**.
- Az írásbeli beszámoltatásról **hiányzó tanulók** a **nevelő kérésére, köteles** az írásbeli beszámolót **pótolni**.
- A **Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság** vizsgálat alapján tett **javaslatára** a tanulót **mentesíthetjük az írásbeli számonkérések alól**. Ezeknek a tanulóknak **szóban kell** beszámolniuk.

#### Az írásbeli beszámoltatás szerepe a tanulók tudásának értékelésében:

- **Diagnosztizáló mérés.** A **tanév elején tájékozódunk** a tanuló teljesítményéről, mely **alapja az egyéni fejlesztésnek**, tanításnak.
- **Formatív mérés.** A tanulók munkáját **egy-egy témakörön** belül szóban és írásban is **ellenőrizzük**. A tanulás folyamatában való **előrehaladásról** ad információkat. **Felhívja a figyelmet** a továbbiakban szükséges **egyéni korrekciókra, fejlesztésre**.
- **Szummatív mérés. Témazárók**, tanév eleji, tanév végi **felmérések**. A tanítás-tanulás **eredményességét** tükrözik.
- A **munkaközösségek megegyeznek** a témazárók **százalékos értékelésében**.

#### 4.7.3.2. A felzárkóztatásra szoruló tanulók értékelése

##### A felzárkóztatásra szoruló tanuló értékelésének módja:

- A **szülő bevonásával** a gyermek **állapotának** minősítése, **megbeszélése**.
  - az értékelés **erősítse** a tanuló pozitív **önképét**,
  - a **formatív értékelés** kapjon **nagyobb hangsúlyt** a tanuló megítélésében.
- A **tanuló fejlődését**, haladását **akadályozó tényezők feltárása**.
  - **anamnézis** készítése a szülők elmondása alapján,
  - **szakértői vélemény** kérése a Pedagógiai Szakszolgáltató Központtól,
  - gyermekkel foglalkozó pedagógusok **pedagógiai módszerének áttekintése**.

- **Javaslat kidolgozása** az okok **megszüntetésére**, a **fejlesztés** módjának meghatározására:
  - **korrepetálás**,
  - **differenciált** foglalkozás,
  - szakértői vélemény alapján **egyéni fejlesztő foglalkozás** biztosítása,
  - egyéniségének leginkább **hatékony módszerek** alkalmazása,
  - a tanuló **egyéni haladási ütemének** megfelelő értékelése,
  - a **sikerélmény biztosítása** a tanulás folyamatában, akár a tananyag egyéni ütemezésével is,
  - **kompenzáló és korrekciós elemek** megfelelő arányban történő alkalmazása a tanítás során,
  - lehetőségek biztosítása arra, hogy a tanuló a 4. évfolyam végére **teljesíthesse a továbbhaladás feltételeit**.

#### 4.7.3.3. Az otthoni, napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

- A **házi feladatok** a tanórán feldolgozott **tananyagra épüljenek**, **gyakorló jellegűek** legyenek, melyeket a tanulók **önállóan**, sikeresen **meg tudnak oldani**.
- **Egyéni képességeknek** megfelelő, **differenciált feladatokat válasszunk**.
- A **memoriterek** megtanulására – terjedelmüktől függően – **több napot** szánjunk.
- **Szorgalmi feladatnak** gyűjtőmunkát, bűvárkodást adjunk.
- Tantárgyanként **egy-két feladatnál többet ne** adjunk.
- **Hétfégre, tanítási szünetekre** külön **plusz írásbeli** házi feladatot **ne** adjunk.

#### 4.7.4. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

##### 4.7.4.1. A magatartás értékelésének követelményei:

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a **4-8. évfolyamon** az alábbi **érdemjegyeket**, illetve **osztályzatokat** alkalmazzuk:

**Példás (5), Jó (4), Változó (3), Rossz (2).**

A tanuló magatartását az **1-3. évfolyamon** a félév és a tanév végén (**4. osztályban félévkor**) az **osztályfőnök szövegesen értékeli** és ezt a tájékoztatóba, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A **4. évfolyam 2. félévében** és az **5-8. évfolyamon** a tanuló magatartását az **osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel** értékeli. A magatartás **félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök** az érdemjegyek és **a nevelőtestület véleménye alapján** állapítja meg. **Vitás esetben** az osztályban tanító **nevelők többségi véleménye**, illetve **az osztályfőnök véleménye dönt** az osztályzatról. A **félévi** és az **év végi** osztályzatot **az ellenőrzőbe**, illetve a **bizonyítványba** be kell jegyezni.

**Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet ismeri és szabályait **betartja**,
- társaihoz való viszonyával, magatartásával **segíti** a közösség munkáját,
- viselkedése **példamutató**,
- társaival, nevelőivel és a felnőttekkel szemben **udvarias, segítőkész**,
- **tisztelettudó** társaival, nevelőivel és a felnőttekkel,
- a közösség életében **aktívan** részt vesz,
- **óvja és védi** az iskola felszerelését és a környezetet.

**Jó (4)** az a tanuló ,aki:

- a házirendet ismeri és szabályait **betartja**,
- a rábízott feladatokat **elvégzi** (nem kezdeményező),
- tanórán, vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik, a közösség **munkáját nem zavarja**,

- a közösségi munkában *csak felkérésre* vesz részt,
- társaihoz való *viszonya jó*,
- nevelőivel illetve a felnőttekkel szemben *udvarias, segítőkész*,
- környezetét *védi, óvja*.

**Változó (3)** az a tanuló, aki:

- a házirend szabályait *nem minden esetben tartja be*,
- feladatait *nem* mindig *teljesíti a tőle elvárható* módon,
- a tanórán és a tanórán kívüli *viselkedése esetenként kifogásolható*,
- a rábízott feladatokat *változó módon teljesíti*.

**Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait *nem tartja be*,
- tanórán és azon kívül *gyakran viselkedik kifogásolhatóan*,
- feladatát *nem teljesíti a tőle elvárható* módon,
- társainak *rossz példát mutat*,
- a felnőttekhez és társaihoz való *viszonya kifogásolható*,
- *nem védi* az iskola felszerelését és környezetét.

**A magatartás minősítését befolyásolja:**

- a tanuló *igazolatlan hiányzásainak, késéseinek* száma,
- az igazolásokra vonatkozó *rendelkezők betartása*,
- a tanulók *jutalmazási és fegyelmezési intézkedésének* (fokozatok) elveit figyelembe véve.

#### 4.7.4.2. A szorgalom értékelésének követelményei

A tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a **4. évfolyam 2. félévében** és **5-8. évfolyamon** az alábbi *érdemjegyeket*, illetve *osztályzatokat* alkalmazzuk:

**Példás (5), Jó (4), Változó (3), Hanyag (2)**

A tanuló szorgalmát *1-3. évfolyamon* félévkor és tanév végén (*4. évfolyam félévkor*) *az osztályfőnök szövegesen* értékeli, és azt a *tájékoztatóba*, illetve a *bizonyítványba* bejegyezi.

A *4. évfolyam 2. félévében* és az *5-8. évfolyamon* a tanuló szorgalmát *az osztályfőnök* minden *hónap végén érdemjeggyel* értékeli. A szorgalom *félévi és év végi* osztályzatát *az osztályfőnök a szaktanárok véleménye alapján* állapítja meg. A félévi és év végi osztályzatot az *ellenőrzőbe*, illetve a *bizonyítványba* be kell jegyezni.

**Példás (5)** az a tanuló, aki:

- kötelesség-teljesítésben *példamutató*, kifogástalan,
- a tanítási órákon *aktívan* részt vesz,
- képességeihez és körülményeihez képest *rendszeresen és pontosan készül*,
- munkavégzése *pontos, megbízható*,
- nevelői kérésére *önként és szívesen vállal* többletfeladatot,
- *önálló* munkáját teljesíti,
- tanórákon kívüli foglalkozásokon és versenyeken *aktívan részt vesz*.

**Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeihez és körülményeihez mérten *egyenletes teljesítményt nyújt*,
- *önálló* munkavégzéshez *kevés segítséget* igényel,
- iskolai és otthoni munkáját *teljesíti*,
- *többnyire aktív, többletfeladatokat* a tanórán kívüli foglalkozásokon *csak ritkán vállal*,
- tanórán kívüli foglalkozásokon és versenyeken *esetenként részt vesz*.

**Változó (3)** az a tanuló, aki:

- iskolai és otthoni munkájában *csak időnként tanúsít törekvést*,
- önálló munkájában *figyelmetlen, csak segítséggel* tudja megoldani feladatait,
- tanulmányi teljesítményét **nem a tőle elvárható** módon végzi el,
- tanítási órákon **nem vesz részt aktívan** a munkában,
- többletfeladatot önként **nem vállal**.

**Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- tanulmányi munkája *képességeihez mérten is gyenge*,
- feladatát *nem végzi el*,
- tanulmányi munkáját *közöny, érdektelenség* jellemzi,
- munkáját *felszólítás ellenére sem* végzi el megfelelően,
- *nem törekszik* eredményességre,
- felszerelése *gondozatlan, hiányos*.

**A jutalmazás elvei és formái**

**Jutalomban részesítjük azt a tanulót, aki:**

- példamutató magatartásával *kiemelkedik a közösségből*,
- *folyamatosan jó* tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, az iskola vagy más csoport érdekében *közösségi munkát végez*,
- iskolai és iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális versenyeken, (vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon) stb. *eredményesen szerepel*,
- mindazokat, akik bármilyen más módon *hozzájárulnak az iskola hírnevének emeléséhez*, megőrzéséhez kiemelkedő munkájukkal, kiváló teljesítményükkel.

**A dicséret módjai évközben:**

- *szaktanári* dicséret,
- *osztályfőnöki* dicséret,
- *napközis nevelői* dicséret,
- *igazgatói* dicséret.

**Dicséretben részesítjük azt a tanulót tanév végén, aki:**

- *egész évben példamutató* magatartást tanúsít és *kiemelkedő* munkát végez,
- *szaktárgyi* teljesítményéért,
- *kiemelkedő közösségi* munkájáért,
- *kiemelkedő szorgalmáért*,
- művészeti, sport és egyéb *kiemelkedő teljesítményéért*,
- *több területen nyújtott* kiváló teljesítményéért,
- *nevelőtestületi* dicséret (4. és 8. évfolyam végén).

**Oklevelet kap** az a tanuló, aki *legalább egy területen kiemelkedő* munkát végzett.

**Oklevelet és könyvet kap** az a tanuló, aki *legalább három területen* (tanulmányi eredmény, közösségi munka, példás magatartás, valamilyen más terület) *kiváló teljesítményt* nyújt.

**Az iskolák által létesített díjban részesül** az a tanuló, aki *8 éven át kiemelkedő tanulmányi eredményt* ért el, *példamutató közösségi tevékenységet* végzett, *méltón képviselte iskoláját* versenyeken, bemutatókon.

### **Az elmarasztalás elvei és formái**

#### **Elmarasztaljuk azt a tanulót, aki:**

- tanulmányi kötelezettségét *nem teljesíti*,
- a tanulói házirend előírásait *megszegi*,
- *igazolatlan* hiányzása van,
- mások testi épségét *szándékosan veszélyezteti*,
- az iskola berendezését *szándékosan rongálja*,
- bármilyen módon *árt az iskola hírnevének*.

#### **Iskolánk fegyelmezési fokozatai:**

- *szaktanári* figyelmeztetés,
- *osztályfőnöki* figyelmeztetés,
- *napközis nevelői* figyelmeztetés,
- *osztályfőnöki* intés,
- *igazgatói* figyelmeztetés,
- *igazgatói* intés,
- *nevelőtestületi* megrovás,
- *fegyelmi* eljárás alapján kiszabott büntetések (Házirendben szabályozva).

Az iskolai *büntetések* kiszabásánál *a fokozatosság elve érvényesül*, amelytől *indokolt esetben* a vétség súlyától függően *el lehet térni*. A büntetést *írásba kell foglalni* és azt a *szülő tudomására* kell hozni. A *tanuló meghallgatását* minden esetben *biztosítani kell*, melynél a *szülőnek is* jelen kell *lenni*.

## 5. Záró rendelkezések

### A Pedagógiai Program érvényességi ideje

- Az iskola 2008. szeptember 1-jétől szervezi meg nevelő és oktató munkáját e program alapján.
- A Pedagógiai Programban található helyi tanterv 2008. szeptember 1-jétől az 5. évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- Ezen Pedagógiai Program érvényességi ideje 4 tanévre, azaz 2008. szeptember 1-jétől 2012. augusztus 31-ig szól.

### A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott **célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan** vizsgálja.
- A nevelők **szakmai munkaközösségei** minden **tanév végén értékelik** a pedagógiai programban megfogalmazott **célok és feladatok megvalósulását**.
- A 2011/2012. tanév során **a nevelőtestületnek** el kell végeznie **a pedagógiai program** teljes, minden fejezetre kiterjedő **felülvizsgálatát, értékelését**, és **szükség esetén** a pedagógiai programot **módosítani kell**, vagy **teljesen új** pedagógiai programot **kell kidolgoznia**.

### A pedagógiai program módosítása

#### A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola **igazgatója**,
- a **nevelőtestület** bármely tagja,
- a nevelők **szakmai munkaközösségei**,
- a **szülői** munkaközösség,
- a **diákönkormányzat** képviselői,
- az iskola **fenntartója**.

A **szülők és a tanulók** a pedagógiai program **módosítását** közvetlenül **a szülői szervezet** illetve **a diákönkormányzati képviselő útján javasolhatják**.

A pedagógiai program módosítását *a nevelőtestület fogadja* el, és *a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé*.

A módosított pedagógiai programot *a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni*.

#### **A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala**

Az iskola pedagógiai programja *nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető*.

A pedagógiai program 1-1 példánya a következő *helyeken* található:

- az iskola *fenntartójánál*,
- az iskola *irattárában*,
- az iskola *könyvtárában*,
- az iskola *nevelői szobáiban*,
- az iskola *igazgatójánál*.

## **6. A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása**

Mellékletek szerint

# MELLÉKLETEK

## A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA

Az Ádám Jenő Általános Iskola

### PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Az Ádám Jenő Általános Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT az iskolai  
**diákönkormányzat** véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kazincbarcika, 2008. ....

Ádám Jenő Általános Iskola .....  
diákönkormányzat vezetője

Ádám Jenő Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskola .....  
diákönkormányzat vezetője

Ádám Jenő Általános Iskola Dózsa György Tagiskola .....  
diákönkormányzat vezetője

Ádám Jenő Általános Iskola Herman Ottó Tagiskola .....  
diákönkormányzat vezetője

Az Ádám Jenő Általános Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a **Szülők Iskolai Szervezete** véleményezte.

Kazincbarcika, .....

|                            |                           |
|----------------------------|---------------------------|
| Ádám Jenő Általános Iskola | .....                     |
|                            | szülői szervezet vezetője |

|                                                    |                           |
|----------------------------------------------------|---------------------------|
| Ádám Jenő Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskola | .....                     |
|                                                    | szülői szervezet vezetője |

|                                                   |                           |
|---------------------------------------------------|---------------------------|
| Ádám Jenő Általános Iskola Dózsa György Tagiskola | .....                     |
|                                                   | szülői szervezet vezetője |

|                                                  |                           |
|--------------------------------------------------|---------------------------|
| Ádám Jenő Általános Iskola Herman Ottó Tagiskola | .....                     |
|                                                  | szülői szervezet vezetője |

**Az Ádám Jenő Általános Iskola**  
**PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA**

Az Ádám Jenő Általános Iskola **Egészségnevelési Programját** jónak tartom, az abban foglaltakkal egyetértek, a nevelőtestület által elfogadásra javasolom.

Kazincbarcika, 2008. április 30.

**Dr. Dienes Magdolna**

iskolaorvos

Az Ádám Jenő Általános Iskola

## **PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA**

Az Ádám Jenő Általános Iskola Pedagógiai Programját (Helyi Tantervét) a nevelőtestület megismerte, az abban foglaltakkal egyetértett és elfogadta.

Kazincbarcika, 2008. április 30.

**Bazsó Bertalanné**

igazgató

A Kazincbarcika Város Önkormányzata, mint fenntartó 2008. 06. 26. megtartott Képviselő-testületi ülésén megtárgyalta és 200/2008. (VI. 26.) számú határozatával jóváhagyta.

Kazincbarcika, 2008. július 29.

**Szitka Péter**

polgármester